UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2024 Barbora Vaňásková

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Možnosti predikce bankrotu podniku

Bakalářská práce

2024 Barbora Vaňásková

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	**Barbora Vaňásková**
Osobní číslo:	**E20523**
Studijní program:	**B0413A050008 Ekonomika a management**
Specializace:	**Management podniku**
Téma práce:	**Možnosti predikce bankrotu podniku**
Zadávající katedra:	**Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je vytvořit doporučení pro odhad finanční kondice obchodního partnera na základě analýzy současných možností a nástrojů, jak z pohledu interního či externího pozorovatele.
Osnova:
- Finanční zdraví podniku, zdroje informací.
- Nástroje pro hodnocení výkonnosti podniku.
- Analýza výkonnosti podniku z pohledu interního i externího pozorovatele.
- Posouzení a zhodnocení atributů zjištěných možností.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

KUBĚNKA, M. Finanční stabilita podniku a její indikátory. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2015. 88 s. ISBN 978-80-7395-890-9.
KUBÍČKOVÁ, D.; JINDŘICHOVSKÁ, I. Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy. Praha: C.H. Beck, 2015. 342 s. ISBN 978-80-7400-538-1.
SMEJKAL, V.; RAIS, K. Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích. Praha: GRADA, 2013. 488 s. ISBN 978-80-247-4644-9.
VOCHOZKA, M. Metody komplexního hodnocení podniku. 2. vyd. Praha: GRADA, 2020. 480 s. ISBN 978-80-271-1701-7.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Michal Kuběnka, Ph.D.**
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2023**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2024**

L.S.

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

doc. Ing. Michaela Kotková Stříteská, Ph.D. v.r.
garant studijního programu

V Pardubicích dne 1. září 2023

Prohlašuji:

Práci s názvem Možnosti predikce bankrotu podniku jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 26.6.2024

Barbora Vaňásková v.r.

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu mé bakalářské práce panu Ing. Michalu Kuběnkovi, Ph.D., za odbornou pomoc, trpělivost, cenné rady a materiály, které mi v průběhu vytváření práce poskytl a které mi významně dopomohly ke zpracování této práce.

ANOTACE

Cílem této bakalářské práce je vytvořit doporučení pro možnosti odhadu finanční kondice obchodního partnera na základě analýzy současných možností a nástrojů, jak z pohledu interního či externího pozorovatele.

KLÍČOVÁ SLOVA

Finanční tíseň, bankrot, predikce bankrotu, modely souhrnného hodnocení, bonitní modely, bankrotní modely

TITLE

Possibilities of predicting the bankruptcy of a company

ANNOTATION

The aim of this bachelor‘s thesis is to create recommendations for estimating the financial condition of a business partner based on the analysis of current options and tools, both from the point of view of an internal and external observer.

KEYWORDS

Financial distress, bankruptcy, bankruptcy prediction, summary assessment models, creditworthiness models, bankruptcy models.

OBSAH

SEZNAM TABULEK 10
SEZNAM ZKRATEK 11
ÚVOD 12
1 Úvod do problematiky finančního zdraví podniku 13
1.1 Finanční situace podniku 13
1.2 Finanční tíseň podniku 13
1.3 Vymezení pojmu bankrot 13
1.4 Úpadek podniku 14
2 Zdroje informací o finančních problémech podniku 16
2.1 Registry dlužníků 16
2.1.1 Centrální evidence exekucí 16
2.1.2 Registr Dlužníků 17
2.1.3 CRIBIS 18
2.1.4 CERD.cz (Centrální registry dlužníků) 18
2.1.5 Registr plátců DPH 19
2.1.6 ČSSZ a ZP 19
2.1.7 Obchodní rejstřík 19
2.1.8 Insolvenční rejstřík 20
3 Finanční analýza podniku 21
3.1 Zdroje informací pro finanční analýzu 21
3.1.1 Rozvaha 22
3.1.2 Výkaz zisku a ztráty 22
3.1.3 Přílohy 22
3.2 Metody finanční analýzy 22
3.3 Ukazatele finanční analýzy 23
3.3.1 Absolutní ukazatele 23
3.3.2 Rozdílové ukazatele 23
3.3.3 Poměrové ukazatele 24
3.3.4 Soustavy ukazatelů 25
4 Predikční modely 27

4.1 Bankrotní modely 27
4.1.1 Altmanovo Z-skóre 28
4.1.2 Bankrotní index Karase a Řezňákové 30
4.1.3 Slavíčkův a Kuběnkův model 31
4.1.4 SME2 model 32
4.1.5 Indexy IN 33
5 Shrnutí dostupných možností prověření finanční kondice obchodního partnera 36
6 Zpracovatelský průmysl dle NACE 38
7 Aplikace možností predikce bankrotu na vzorku podniků 39
7.1 CityZen, s.r.o. 39
7.2 Pekárna Vanilka, s.r.o. 42
7.3 KOVOSVIT MAS Machine Tools, a.s. 45
7.4 100MEGA Distribution, s.r.o. 48
7.5 SVITAP, s.r.o. 51
ZÁVĚR 55
POUŽITÁ LITERATURA 56
SEZNAM PŘÍLOH 58

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Rentabilita VK – CityZen....40
Tabulka 2: Celková zadluženost – CityZen....40
Tabulka 3: Index Karase a Řezňákové – CityZen....41
Tabulka 4: Index IN05 – CityZen....42
Tabulka 5: Rentabilita VK – Pekárna Vanilka....43
Tabulka 6: Celková zadluženost – Pekárna Vanilka....43
Tabulka 7: Index Karase a Řezňákové – Pekárna Vanilka....44
Tabulka 8: Index IN05 – Pekárna Vanilka....45
Tabulka 9: Rentabilita VK – KOVOSVIT MAS....46
Tabulka 10: Celková zadluženost – KOVOSVIT MAS....47
Tabulka 11: Z skore – KOVOSVIT MAS....47
Tabulka 12: Index IN05 – KOVOSVIT MAS....48
Tabulka 13: Rentabilita VK – 100MEGA Distribution....49
Tabulka 14: Celková zadluženost – 100MEGA Distribution....50
Tabulka 15: Index Karase a Řezňákové – 100MEGA Distribution....50
Tabulka 16: Index IN05 – 100MEGA Distribution....51
Tabulka 17: Rentabilita VK – SVITAP....52
Tabulka 18: Celková zadluženost – SVITAP....53
Tabulka 19: Index Karase a Řezňákové – SVITAP....53
Tabulka 20: Index IN05 – SVITAP....54

SEZNAM ZKRATEK

AML	Anti Money Laundering
EBIT	Earnings Before Interest and Taxes
CEE	Centrální Evidence Exekucí
CERD	Centrální registry dlužníků
ČR	Česká republika
ČOI	Česká obchodní inspekce
ČPK	Čistý pracovní kapitál
ČPP	Čisté pohotové prostředky
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
CF	Cash flow
DIČ	Daňové identifikační číslo
DPH	Daň z přidané hodnoty
FO	Fyzická osoba
PO	Právnická osoba
ZP	Zdravotní pojištění
IČO	Identifikační číslo osoby
KBÚ	Krátkodobé bankovní úvěry
ROE	Return on Equity
ROA	Return on Assets
ROS	Return on Sales

ÚVOD

Tato bakalářská práce se zaměřuje na možnosti předpovědi bankrotu podniku, ať už z pohledu externího či interního pozorovatele. Jejím cílem je popsat způsoby, jakými lze prověřit obchodního partnera v případě, že řádně neplní své finanční povinnosti.

V první kapitole se práce zaměřuje na definici pojmu finanční situace podniku, finanční tíseň podniku a úpadek podniku.

V následující části práce jsou postupně uvedeny možnosti, pomocí kterých lze prověřit svého obchodního partnera. První z těchto možností jsou registry dlužníků, ze kterých jsme schopni na základě zaslaného výpisu zjistit, jakou platební morálkou náš obchodní partner disponuje. Práce popisuje registry placené i volně dostupné.

Třetí kapitola popisuje ověření podniku na základě provedení finanční analýzy. Finanční analýza může být provedena interním či externím pracovníkem. Je vypracována na základě účetních dokumentů, zpravidla rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Dle výpočtů jednotlivých ukazatelů z těchto dokumentů pak lze posoudit finanční zdraví podniku a odhadnout schopnost obchodního partnera dostát svým závazkům.

Ve čtvrté kapitole jsou uvedeny bankrotní modely jako další nástroj pro ověření podniku. Popsáno je zde Z-skóre profesora Altmana, Bankrotní index Karase a Řezňákové, vhodný pro posouzení podniků zpracovatelského průmyslu, Slavíčkův a Kuběnkův model pro stavební průmysl, SME2 model a Indexy IN vytvořené na základě údajů z českých podniků.

Ve druhé polovině práce jsou tyto možnosti predikce bankrotu obchodního partnera aplikovány na pět podniků z oblasti zpracovatelského průmyslu a následně posouzeny.

1 Úvod do problematiky finančního zdraví podniku

1.1 Finanční situace podniku

Finanční situace podniku neustále reaguje na ekonomické prostředí, ve kterém se nachází. Každý podnik by měl monitorovat své hospodaření a znát tak své finanční postavení, které je hlavním zdrojem informací pro rozhodování managementu podniku. Finanční situaci podniku je vhodné sledovat, z důvodu předejití případným finančním problémům, které by pro podnik mohly být život ohrožující.

Je možné, že se podnik ocitne v bodě, kde jeho finanční situace není příznivá. Předvídání finančních problémů je, vzhledem k jeho zásadnímu významu pro firmy a zúčastněné strany (investoři, věřitelé a účastníci kapitálových trhů obecně), velmi důležitou oblastí (Waqas, Md-Rus, 2018).

1.2 Finanční tíseň podniku

Definice pojmu finanční tíseň se kvůli rozdílným účetním postupům a pravidlům v různých zemích liší. Obecně však stav finanční tísně v podniku nastává tehdy, kdy podnik negeneruje dostatečně velký zisk, který by pokryl všechny jeho finanční závazky. Peněžní toky společnosti tak nestačí k pokrytí denních provozních nákladů. Dlouhodobá neschopnost platit své závazky může vést až k bankrotu, pro vedení podniku je tak velmi důležité být schopen tento stav předpovědět (Waqas, Md-Rus, 2018).

Podnikům, které jsou v platební neschopnosti, bychom se měli vyvarovat, pokud zvažujeme možnou spolupráci, nebo zvažujeme, zda stávající spolupráci ukončit. Pokud vnímáme špatnou platební morálku podniku a jeho neschopnost dostát svým závazkům, existují způsoby, kterými si lze podnik prověřit.

1.3 Vymezení pojmu bankrot

Ačkoliv v žádném ze zákonů České republiky není uvedena definice pojmu bankrot, lze tento stav platební neschopnosti podniku považovat za jednu z forem úpadku. Úpadek je definován v insolvenčním zákoně a jeho detailnější popis bude zmíněn v následující kapitole.

V cizojazyčné literatuře nalezneme mnoho způsobů, jakými je podnik potýkající se s finančními problémy popsán. Nejčastěji používané termíny jsou následující:

- „failure“ (společnost ukončující činnost poté, co není schopna dosáhnout zisku a dostát závazkům),

- „insolvency“ (platební neschopnost podniku plnit současné závazky kvůli nedostatečné likviditě),
- „default“ (nesplacení požadovaného úroku nebo jistiny dluhu, nesplnění závazku, dlužník nedodrží podmínku dohody s věřitelem, což může vyústit v právní úkony),
- „bankruptcy“ (hodnota podniku nebo soudní rozhodnutí vede k ukončení činnosti podniku či reoranizaci), (Srbová, 2017).

1.4 Úpadek podniku

Pojem bankrot nelze nalézt v žádném českém zákoně, lze ho však vyjádřit pojmem úpadek. Definice úpadku v České republice se v průběhu let zpřesňovala. Podnikem v úpadku se obecně rozumí podnik, který není schopen splácet své závazky vůči věřitelům. Co se legislativy týče, v České republice je úpadek definován v insolvenčním zákoně, a to dle zákona č. 182/2006 Sb. následovně:

„*Dlužník je v úpadku, jestliže má*

a) více věřitelů a

b) peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a

c) tyto závazky není schopen plnit (dále jen “platební neschopnost“).“

V ČR do kategorie podniku v úpadku zahrnujeme podniky v konkursu, v likvidaci, nebo v insolvenci. Bankrot tedy lze chápat jako formu úpadku. Zda se podniky nacházejí v jednom z těchto stavů můžeme dohledat na veřejně dostupných internetových portálech. Podniky směřující do úpadku mají ale často tendence mlžit a nevydávají tak informace úplné, či je veřejnosti nezpřístupní vůbec. V různých státech se definice úpadku dle platné legislativy liší.

Způsobem řešení úpadku nebo hrozícího úpadku dlužníka v insolvenčním řízení je dle zákona č. 182/2006 konkurs, reorganizace, oddlužení a další zvláštní způsoby řešení úpadku stanovené zákonem.

Konkursem se dle §244 stejného zákona rozumí „*způsob řešení úpadku spočívající v tom, že na základě prohlášení o konkursu jsou zjištěné pohledávky věřitelů zásadně poměrně uspokojeny z výnosu zpeněžení majetkové podstaty s tím, že neuspokojené pohledávky nebo jejich části nezanikají, pokud zákon nestanoví jinak*“.

§316 poté definuje reorganizaci jako další způsob řešení úpadku či možného úpadku podniku. Jedná se o zpravidla postupné uspokojování pohledávek věřitelů s tím, že provoz dlužníkova

podniku je zachován a jsou aplikována určitá opatření k ozdravení hospodaření podniku podle insolvenčním soudem schváleného reorganizačního plánu. Plnění tohoto plánu je pak průběžně kontrolováno stranou věřitelů.

2 Zdroje informací o finančních problémech podniku

V následujících odstavcích jsou uvedeny cesty a možnosti, kterými je možné se vydat, pokud budeme potřebovat zjistit o svém obchodním partnerovi bližší informace co se platební morálky týče. Uživatelem těchto informací může být jak podnik samotný, tak stakeholdeři, kteří s podnikem kooperují. Stakeholderem se rozumí například banky, dodavatelé, odběratelé, pojišťovny, obchodní partneři aj. Je totiž možné, že tímto zdánlivě jednoduchým krokem v podobě prověření subjektu předejdeme zcela zbytečným komplikacím.

2.1 Registry dlužníků

Nastane-li situace, kdy nabudeme podezření, že se náš obchodní partner potýká s finančními problémy, a budeme chtít zjistit, zda tomu tak opravdu je, či v jaké míře tomu tak je, je možné využít některé z registrů dlužníků nebo neplatičů. Jedná se o veřejné i soukromé registry, portály, shromažďující informace o osobách zatížených dluhy nebo se špatnou platební morálkou.

Tyto registry zaznamenávají, zda je osoba schopna dostát svým závazkům či nikoliv, nebo zda může nakládat se svým majetkem. Spolupráci s podniky, které jsou dlužné, je v našem zájmu eliminovat. V tuto chvíli můžeme využít právě některý z registrů dlužníků, abychom měli komplexní přehled a měli vše pod kontrolou.

Většina těchto portálů je přístupna za poplatek, který je ovšem v porovnání s hodnotou získaných informací zanedbatelný. Tento poplatek je stanoven dle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 329/2008 Sb. Nahlížet do registru dlužníků a získávat náhledy do výpisů dlužníků zdarma tak povětšinou není možné. Registry, jež poskytují informace bez poplatků se kvůli důvěryhodnosti využívat nedoporučuje.

Provozovatelé registrů dlužníků jsou sdruženi v evropské organizaci ACCIS, která spravuje data za účelem posouzení finanční důvěryhodnosti. Tato organizace funguje od roku 1990 a sdružuje více než 40 členů z celé Evropy a přidružené společnosti po celém světě.

2.1.1 Centrální evidence exekucí

Jedním z prostředků ověřování platební schopnosti obchodního partnera je internetový portál ceecr.cz, neboli Centrální evidence exekucí (dále jen CEE). Jedná se o registr, který byl zřízen a je provozován Exekutorskou komorou České republiky se sídlem v Praze. Soudní exekutoři jsou povinni do registru uvádět informace o všech probíhajících exekučních řízeních.

CEE je veřejně přístupný seznam, nahlížení do něj je ovšem zpoplatněno dle vyhlášky č. 329/2008 Sb. Za jeden výpis exekucí patřící fyzické nebo právnické osobě nám bude účtována částka 60 Kč. Výše částky za poskytnutí elektronického výpisu se poté na portálu CEE snižuje dle toho, kolik již bylo žadateli v daném kalendářním roce elektronických výpisů poskytnuto. Zápis údajů o zahájení exekuce se provádí do 3 dnů po zapsání doložky provedení exekuce.

Zadáním požadavku na portál CEE lze mimo jiné zjistit informace o konkrétních exekučních řízeních, který soudní exekutor a kdy byl pověřen provedením exekuce, o jako vymáhanou povinnost se jedná, zda byla pravomocně odložena či zastavena. Registr naopak neobsahuje údaje o výkonech rozhodnutí vedených soudy, o exekucích vedených orgány státní správy a samosprávy, finančními orgány nebo zdravotními pojišťovnami.

V registru CEE je možné vyhledávat na základě jména a data narození, jména a adresy, rodného čísla, dále pak podle identifikačního čísla osoby (IČO), podle názvu právnické osoby nebo podle spisové značky.

2.1.2 Registr Dlužníků

Portál Registr Dlužníků, s webovou stránkou registrdluzniku.cz, shromažďuje informace o dlužnících a jejich neschopnosti splácet své závazky v podobě exekucí, dále poskytuje informace o insolvenčních řízeních, nebo o záznamech v databázi nespolehlivých plátců. Vyhledávání na této webové stránce není nijak omezeno, uhrazením poplatku je tak databáze přístupná komukoliv, a to bez registrace. Zřizovatelem tohoto portálu je obchodní společnost GetData, s.r.o. se sídlem v Praze. Tato databáze obsahuje data z insolvenčního rejstříku, úpadkového rejstříku, rejstříku trestů, ale i z dříve zmíněné Centrální evidence exekucí. Považuje se tak za jeden z nejjednodušších a nejefektivnějších způsobů prověřování obchodního partnera.

Vyhledávat a procházet záznamy je zde možné na základě celého jména, data narození, nebo rodného čísla – v případě fyzické osoby. U právnických osob se do vstupního formuláře vyplňuje pouze IČO. Po uhrazení poplatku jsou nám následně ihned zaslány záznamy. Cena za zaslání informací týkajících se jednoho subjektu je na této webové stránce 218 Kč a za data ohledně jednotlivých exekučních řízení 73 Kč. Platba probíhá elektronicky skrze platební bránu třetí strany.

2.1.3 CRIBIS

Webový portál CRIBIS zaštiťuje společnost Czech Credit Bureau, a.s. se sídlem v Praze. Dohledat ho lze na portálu mcribis.cz. Poskytuje služby prověřování a monitorování důležitých a varovných informací klientů a dodavatelů. Dále pak zjišťování obchodního potenciálu obchodních partnerů a vazeb jejich vlastníků či manažerů. Je tak komplexním řešení k prověřování firem, využívá obchodní, kreditní i bankovní informace. Využívá téměř sto informačních zdrojů, které propojuje v rámci České i Slovenské republiky. Tato data čerpá ze zdrojů jako je Sbírka listin, Živnostenský rejstřík, Insolvenční rejstřík, Centrální registr dlužníků, Registr ekonomických subjektů, nebo Obchodní rejstřík.

Externími zdroji informací je Katastr nemovitostí a Centrální Evidence Exekucí. Obchodní partnery zde lze také prověřit i v rámci legislativních požadavků AML.

CRIBIS může podnik využívat jak v podobě internetové stránky, tak i aplikace, pro rychle přístupný zdroj informací. Základem této webové stránky jsou reporty, které obsahují detailní informace v jediném výstupu. Součástí těchto reportů je tzv. „Semafor Cribis“ a „Index Cribis“. Tyto ukazatele slouží jako rychlý indikátor pro posouzení podnikatelských rizik.

Přístup na tento web je zdarma. Po bezplatné registraci se ovšem otevře přístup k dalším sadám varovných informací, hodnotících ukazatelů a tabulkových přehledů. Pro registraci je nutné uvést IČO a název společnosti. Verze webové aplikace pak obsahuje všechny již zmíněné funkce.

Mimo tyto služby lze tento portál využít pro řešení marketingu a analýzu tržních příležitostí, nebo pro selekci potenciálních partnerů a zjišťování jejich bonity.

2.1.4 CERD.cz (Centrální registry dlužníků)

Internetová stránka CERD.cz, neboli Centrální evidence exekucí a registr dlužníků spadá pod soukromé informační systémy. Tato služba je provozována společností CERD SYSTEM LLC, sídlící v USA. Udává, že shromažďuje informace o dlužnících, exekucích, osobních bankrotech, insolvencích a dalších údajích o právnických i fyzických osobách, její působení je ovšem problémové.

Obecně se má zato, že žádný „centrální“ registr dlužníků neexistuje. Je mnoho alternativ, v jejichž názvu se slovo centrální nachází, těmto webům se však nedoporučuje důvěřovat, a to i dle České obchodní inspekce, která udělila konkrétně portálu CERD pokutu za to, že se portál vydával za oficiální, státem provozovaný registr a klamal tak zákazníky. ČOI vydala

v souvislosti s tímto případem 9. srpna 2018 zprávu, ve které před tímto a podobnými weby varuje. S registrem CERD tedy nespolupracuje žádná z českých bank a tuto instituci neuznává.

2.1.5 Registr plátců DPH

Na webové stránce s názvem „Moje daně“ v sekci Registr DPH lze dle daňového identifikačního čísla (DIČ) vyhledat, zda je plátce daně spolehlivý či nikoliv. Jedná se tak o další ze způsobů prověřování, zda náš obchodní partner dodržuje své povinnosti, tentokrát daňové.

2.1.6 ČSSZ a ZP

To, zda je subjekt řádným plátcem sociálního zabezpečení je dalším faktorem, dle kterého lze posoudit plnění jeho závazků. Přímo internetové stránky České správy sociálního zabezpečení není zveřejněn žádný registr dlužníků. Pokud ale ČSSZ pověří vymáháním dluhu na sociálním pojištění soudního exekutora, dlužník je zapsán v registru exekucí, na který se lze dostat skrze již zmíněné portály, jako například Centrální evidenci exekucí. Stejně tak je tomu v případě dluhu na zdravotním pojištění.

2.1.7 Obchodní rejstřík

Obchodní rejstřík je spravován Ministerstvem spravedlnosti České republiky, a to na internetové stránce „or.justice.cz“. Jedná se o veřejný rejstřík obsahující informace o podnikatelských subjektech, jako jsou právnické osoby, fyzické osoby podnikající na základě živnostenského oprávnění, společenství majetku manželů atd. Výpis z obchodního rejstříku obsahuje všechny informace, které byly po dobu existence subjektu do obchodního rejstříku zapsány.

Dle zákona č. 304/2013 Sb. § 42 se do obchodního rejstříku zapisují:

a) *„Obchodní společnosti a družstva podle zákona upravujícího právní poměry obchodních společností a družstev,*
b) *Fyzické osoby,*
    1. *které jsou podnikateli, mají bydliště v České republice a požádají o zápis, a*
    2. *uvedené v § 43, které podnikají na území České republiky, a požádají o zápis, a*
c) *další osoby, stanoví-li povinnost jejich zápisu tento nebo jiný zákon.“*

Vyhledávat v této databázi je možné na základě názvu subjektu, identifikačního čísla subjektu, spisovné značky subjektu, nebo jiných, nepovinných údajů. Rejstřík lze využít zdarma bez nutné registrace.

2.1.8 Insolvenční rejstřík

Dalším rejstříkem, který spravuje Ministerstvo spravedlnosti České republiky, je Insolvenční rejstřík. Jde o elektronický informační systém veřejné správy. Tento rejstřík je veřejně přístupný a zajišťuje publicitu insolvenčního řízení. Je dostupný na internetové stránce „isir.justice.cz“.

Prostřednictvím tohoto rejstříku jsou zveřejňována rozhodnutí insolvenčního soudu vydaná v insolvenčním řízení a v incidenčních sporech, podání, která se vkládají do soudního spisu a další informace dle stanovení insolvenčního zákona nebo rozhodnutí insolvenčního soudu.

Vyhledávat informace na internetových stránkách tohoto rejstříku je možné na základě jména a příjmení, IČA, rodného čísla FO, spisové značky, či stavu řízení. Užití rejstříku je bez poplatku a nevyžaduje registraci.

Pomocí tohoto rejstříku tak lze zjistit informace o neschopnosti dlužníka splácet své závazky, popřípadě o průběhu insolvenčního řízení, ve kterém se dlužník nachází.

3 Finanční analýza podniku

Finanční analýza podniku je základním prostředkem sloužícím k posouzení finanční situace podniku. Je definována v řadě publikací od různých autorů, všichni se ale shodnou na jednom – pro finanční řízení podniku je nepostradatelná. Je nám schopna poskytnout cenné informace pro budoucí rozhodování ať už z pohledu managementu podniku, vlastníka podniku, obchodních partnerů, věřitelů, či potenciálních investorů. Zajímavá může být i pro podnik konkurující. Finanční analýza dokáže pomocí finančních ukazatelů rozpoznat silné a slabé stránky podniku a předpovídat budoucí vývoj a problémy, které by mohly nastat.

Například Vochozka (2020, s. 32) definuje finanční analýzu takto:

> *„Finanční analýza je formalizovanou metodou, která umožňuje získat představu o finančním zdraví podniku. Přezkoumává minulost i současnost a přináší tak informace o výkonnosti podniku a o potenciálních rizicích, které vyplývají z jeho fungování. Porovnáním jednotlivých ukazatelů v čase a prostoru vzniká hlavní přínos finanční analýzy.“*

Finanční analýza podniku může být zpracována buď interním, nebo externím analytikem. Interní analytik je pracovníkem podniku, jež má jednoduchý přístup ke všem důležitým informacím a má vhled do vnitřního dění podniku.

Externímu analytikovi chybí tato vlastní znalost podniku, výhodou může ovšem být nezávislý úhel pohledu (Knápková, Pavelková, 2017).

3.1 Zdroje informací pro finanční analýzu

Základním zdrojem informací pro finanční analýzu jsou dokumenty, které u řádně vedených podniků musí existovat ve formě účetních výkazů, zpráv auditora a výročních zpráv (Smejkal, Rais, 2013).

Finanční analýza vychází z různých informačních zdrojů, které lze obecně rozdělit na interní a externí. Interní analýza je sestavena z vnitropodnikových informací, ne všechny jsou ale veřejně dostupné. K veřejně dostupným informacím využívaným pro základní finanční analýzu jsou data z účetní závěrky. Účetní závěrka podle zákona o účetnictví sestává z rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přílohy, která zahrnuje záznamy o peněžních tocích a zachytává také změny vlastního kapitálu.

Informace ke zpracování externí analýzy naopak pocházejí z vnějšího prostředí, týkají se tak jeho domácího i zahraničního okolí. Jedná se o informace plynoucí z mezinárodních analýz, analýz národního hospodářství, odvětvových analýz, ale také o informace z oficiálních statistik či burzovní informace z odborného tisku. Nefinanční externí informací pak může být například postavení na trhu, konkurence, nebo kvalita managementu (Růčková, 2021).

3.1.1 Rozvaha

Rozvaha je účetním výkazem, který zachycuje bilanční formou stav dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (aktiva) a zdrojů jejich financování (pasiva) vždy k určitému datu. Rozvaha je zpravidla sestavována k poslednímu dni každého roku. Představuje základní přehled o majetku v okamžiku účetní závěrky. Získáváme tedy díky ní věrný obraz ve třech základních oblastech, a to o majetkové situaci podniku, zdrojích financování podniku a o finanční situaci podniku (Růčková, 2021).

3.1.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty se od rozvahy liší tím, že nevykazuje data k určitému časovému okamžiku, ale za určitý časový interval. Tento výkaz se také zpravidla sestavuje jednou za rok. Jeho obsahem jsou pohyby výnosů a nákladů, přičemž výnosy lze definovat jako peněžní částky, které podnik získal z veškerých svých činností za dané účetní období bez ohledu na to, zda v tomto období došlo k jejich inkasu. Náklady pak představují peněžní částky, které byly účelně vynaloženy podnikem na získání výnosů, i když k jejich skutečné úhradě nemuselo ve stejném období dojít (Knápková, Pavelková, 2017).

3.1.3 Přílohy

Následujícím sestavovaným účetním výkazem je například přehled o peněžních tocích, který bilanční formou srovnává zdroje tvorby peněžních prostředků (příjmy) a jejich užitím (výdaje) za určité období. Slouží k posouzení skutečné finanční situace.

Výkaz o změnách vlastního kapitálu představuje výkaz doplňující stranu pasiv v rozvaze. Jak z jeho názvu vyplývá, zaznamenává pohyby jednotlivých položek vlastního kapitálu. Zachycuje tedy operace měnící velikost vlastního kapitálu (Růčková, 2021).

3.2 Metody finanční analýzy

Metody a postupy, které se používají pro zpracování finanční analýzy podniku jsou výsledkem dlouholetého vývoje. Při realizaci finanční analýzy je velmi důležité si stanovit, co

je cílem jejího zpracování a dle toho určit vhodnou metodu. Každý podnik je jiný, proto je vhodné pro různé podniky volit různé metody hodnocení.

K základním metodám při zpracování finanční analýzy patří následující:

1. Analýza stavových (absolutních) ukazatelů,
2. Analýza rozdílových ukazatelů,
3. Analýza poměrových ukazatelů,
4. Analýza soustav ukazatelů.

Na specializovaných pracovištích univerzit či ve výzkumných institucích se pak využívá složitějších postupů – matematicko-statistických metod (Knápková, Pavelková, 2017).

3.3 Ukazatele finanční analýzy

Ukazatele finanční analýzy jsou termínem pro vypočtené hodnoty na základě údajů z účetních závěrek podniku. Ukazatele finanční analýzy lze rozdělit do čtyř skupin. Absolutní ukazatele v případě posouzení vývojových trendů v podniku v čase, rozdílové ukazatele v případě zaměření analýzy na likviditu podniku, poměrové ukazatele, které vychází z poměrů jednotlivých hodnot ku jedné určené hodnotě a soustavy ukazatelů, do kterých řadíme i bankrotní a bonitní modely.

3.3.1 Absolutní ukazatele

První z nich jsou absolutní ukazatele, které pocházejí z údajů, které lze přímo použít z účetních výkazů. Tyto ukazatele se používají zejména k analýze vývojových trendů. Chceme-li tyto trendy sledovat v časových řadách, využíváme tzv. horizontální analýzy. Zde se vypočítává absolutní výše změn a její procentní vyjádření k výchozímu roku. Vertikální analýza je poté založena na procentním vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů v poměru k jedné určené základně položené jako 100% (Knápková, Pavelková, 2017).

3.3.2 Rozdílové ukazatele

Další skupinou jsou rozdílové ukazatele, které slouží k analýze a řízení podniku s orientací na jeho likviditu. Pokud je podnik likvidní, znamená to, že je jeho potřebná výše relativně volného kapitálu nad krátkodobými cizími zdroji. Jeden z nejvýznamnějších rozdílových ukazatelů je čistý pracovní kapitál (ČPK). ČPK neboli provozní kapitál, je definován jako rozdíl mezi oběžným majetkem podniku a krátkodobými cizími zdroji. Čisté pohotové prostředky (ČPP) pak představují rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky a okamžitě splatnými závazky (Knápková, Pavelková, 2017).

3.3.3 Poměrové ukazatele

Třetí skupinou jsou poměrové ukazatele, které vzájemně poměřují vykázané hodnoty. Jedná se o jednu z nejrozšířenějších metod, pomocí které jsme schopni rychle vyhodnotit finanční situaci podniku.

V praxi se však osvědčilo využívat k analýze pouze několik základních ukazatelů roztříděných do skupin. Jedná se o skupiny zadluženosti, rentability, likvidity, aktivity a ukazatele kapitálového trhu. U každé z těchto skupin jsou určeny hodnoty, kolem kterých by se měl výsledek analýzy pohybovat. S těmito hodnotami je však třeba pracovat velmi obezřetně, každý podnik je jedinečný a je třeba výsledky jednotlivých ukazatelů pečlivě zvažovat (Knápková, Pavelková, 2017).

V této práci budou ze skupiny poměrových ukazatelů využívány zejména ukazatele zadluženosti a rentability. Ukazatele zadluženosti vypovídají o tom, jak je podnik soběstačný v rámci financování svých aktivit, jak je podnik schopen svou zadluženost zvládat a v rámci jakého časového úseku je schopen ji snížit (Kuběnka, 2015).

Rovnice pro výpočet vybraných poměrových ukazatelů zadluženosti jsou následující:

$$\textit{Celková zadluženost} = \frac{\textit{cizí kapitál}}{\textit{celková aktiva}}$$

Ukazatel celkové zadluženosti vyjadřuje, do jaké míry je majetek podniku financován věřiteli. Rostoucí zadluženost dle Kuběnky (2015), může vést ke zvyšování rentability vlastního kapitálu, ale také zvyšuje riziko pro věřitele i vlastníky podniku. Doporučované hodnoty tohoto ukazatele jsou nejčastěji mezi 30 – 60 %.

$$\textit{Úrokové krytí} = \frac{\textit{EBIT}}{\textit{nákladové úroky}}$$

Tento ukazatel popisuje, jak je podnik schopný svým ziskem před zdaněním a odečtením úroků (EBIT) pokrýt náklady vzniklé ve spojitosti se zadlužením. U tohoto ukazatele je doporučována hodnota co nejvyšší, bez udávání maximální hranice. Kritickou hodnotou je však 1, která vypovídá o tom, že podnik generuje EBIT pouze tak vysoký, aby dostál svým závazkům.

$$\textit{Doba splatnosti celkového dluhu} = \frac{\textit{cizí kapitál}}{\textit{provozní CF}}$$

Doba splatnosti celkového dluhu udává počet let, za které by podnik, v případě stabilního dosahování čistých příjmů v následujících letech, byl schopen uhradit výši celkového dluhu. Čím nižší je výsledná hodnota tohoto ukazatele, tím příznivější je pro analyzovaný podnik.

Rovnice pro vybrané ukazatele rentability jsou následující:

$$\textbf{\textit{Rentabilita vlastního kapitálu}} = \frac{\text{čistý zisk po zdanění}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Rentabilita vlastního kapitálu, zkratkou ROE (Return on Equity), dává do poměru čistý zisk a velikost vlastního kapitálu. Cílem vlastníků je maximalizovat čistý zisk s minimální hodnotou vlastního kapitálu. Maximalizace hodnoty tohoto poměrového ukazatele je tak pro vlastníky příznivá.

$$\textbf{\textit{Rentabilita celkového kapitálu}} = \frac{\textbf{\textit{EBIT}}}{\text{celková aktiva}}$$

Rentabilita celkového kapitálu neboli ROA (Return on Assets), dává do poměru hrubý zisk s celkovým majetkem podniku. Tento ukazatel vyjadřuje výdělečnou schopnost a produkční sílu podniku. Výsledná hodnota tohoto ukazatele tak vypovídá o celkové výnosnosti kapitálu bez ohledu na to, z jakých zdrojů podnik své činnosti financoval (Růčková, 2020).

$$\textbf{\textit{Rentabilita tržeb}} = \frac{\textbf{\textit{zisk}}}{\textbf{\textit{tržby}}}$$

Rentabilita tržeb je označována zkratkou jako ROS (Return on Sales). Tento ukazatel vyjadřuje poměr zisku k celkovým tržbám. Zisk lze pro výpočet udávat ve formě zisku po zdanění, zisku před zdaněním nebo EBIT, podle účelu, za kterým výpočet provádíme. Obecně není stanovena vhodná výsledná hodnota pro tento ukazatel, lze však říci, že čím vyšší bude výsledná hodnota, tím lepší je úroveň produkce podniku (Knápková, Pavelková, 2017).

3.3.4 Soustavy ukazatelů

Poslední skupinou jsou soustavy ukazatelů neboli souhrnné metody hodnocení, které se snaží nalézt jediný syntetický ukazatel, který by vyhodnocoval silné a slabé stránky podniku. Tyto metody hodnocení tak mají za úkol vyjádřit pomocí jediného čísla souhrnnou charakteristiku kompletní finančně-ekonomické situace a výkonnosti podniku. Reálná vypovídací schopnost těchto ukazatelů je však nižší, jsou tak vhodné především pro rychlé a globální srovnání řady podniků a lze je využít jako orientační podklad pro další hodnocení (Růčková, 2021).

Techniky vytváření souhrnných modelů hodnocení se dle Růčkové (2021) dále dělí do dvou skupin, a to:

1. Soustavy hierarchicky uspořádaných ukazatelů – jsou matematicky provázané a vyobrazené v pyramidovém schématu, jehož podstatou je stále detailnější rozklad ukazatele.
2. Účelově vybrané skupiny ukazatelů – jejich cílem je kvalitně prověřit finanční situaci firmy a předpovědět budoucí vývoj na základě jednočíselné charakteristiky. Do této skupiny ukazatelů se řadí bankrotní (Altmanovo Z-skóre, Tafflerův model, IN Index důvěryhodnosti) a bonitní modely.

4 Predikční modely

K posouzení finančního zdraví firmy lze využít finanční predikční modely neboli tzv. souhrnné indikátory finanční stability. Modely, které jsou schopny identifikovat finanční problémy podniku vedoucí k případnému bankrotu, dělíme do dvou, potažmo třech základních skupin, a to bankrotní modely, bonitní modely a bankrotně-bonitní modely. Zatímco bonitní modely mají v mezifiremním srovnání posoudit, zda je podnik finančně zdravý a je schopen splácet své závazky, bankrotní modely byly vytvořeny pro vyhodnocení toho, zda se podnik v nejbližších několika letech bude ubírat k bankrotu či nikoliv.

Bankrotně-bonitní modely pak podle Kuběnky (2015, s. 57) kombinují bonitu se schopností dostát svým finančním závazkům.

Je třeba brát v potaz, že predikční modely vznikaly v různých státech, a tak se podmínky, za kterých se podnik stane podnikem „bankrotujícím“, „v úpadku“, nebo „selhávajícím“ liší (Kuběnka, 2015). S tím je také spojen problém s identifikací okamžiku skutečného selhání, které dle platné legislativy často neodpovídá okamžiku skutečného selhání podniku (Vochozka, 2011).

4.1 Bankrotní modely

Bankrotní modely jsou dalším prostředkem, pomocí jehož jsme schopni zhodnotit finanční situaci podniku. Jsou založeny na předpokladu, že je možné rozpoznat blížící se bankrot podniku již několik let dopředu, a to na základě informací o dosavadním hospodaření podniku. Bankrotní modely jsou tak také často označovány jako modely včasného varování.

Snaha o úspěšné a včasné predikování finančních problémů podniku započala již v první polovině minulého století. Jedním z prvních, kdo toto téma zpracovával byl P. J. Fitzpatrick, jehož studie byla zveřejněna roku 1932. Porovnával data z 19 finančně zdravých firem a 19 firem, které se potýkaly s bankrotem. Zjistil, že mezi finančními ukazateli těchto podniků jsou velké rozdíly, a to především v hodnotách ukazatelů pro likviditu, zadluženost a obrat (Srbová, 2017).

Podnik směřující do úpadku vykazuje několik měsíců či let před úpadkem jisté negativní znaky. Tyto negativní znaky lze využít jako vstupní informace do bankrotních modelů. Negativními znaky se rozumí například nadměrná zadluženost, nízká rentabilita, nízké cash flow z provozní činnosti atd. Tyto znaky se projevují ve finanční analýze podniku, kde zmíněné poměrové ukazatele dosahují nevyhovujících hodnot – jsou tedy schopny bankrot

predikovat poměrně dobře, ačkoliv může často docházet k tomu, že si protiřečí. Zatímco jeden z ukazatelů může indikovat bankrot, výsledkem vyhodnocení druhého může být dobré finanční zdraví podniku (Kuběnka, 2015).

Mezi faktory ovlivňující přesnost bankrotních modelů patří dle Kuběnky (2015) především velikost podniku, odvětví, ve kterém podnik působí, země vzniku modelu, stáří modelu, zastoupení finančně zdravých podniků a podniků v úpadku ve sledovaném vzorku atd.

4.1.1 Altmanovo Z-skóre

Americký profesor Altman je jedním ze jmen, které zaznívá ve spojení s bankrotními modely nejčastěji. Predikčních modelů vytvořených profesorem Altmanem je mnoho a vzájemně se od sebe odlišují různými faktory. Záleží tak na tom, v jakém státě byly modely vytvořeny, zda byly aplikovány na výrobní podniky nebo ne, či zda se jedná o aplikaci na akciové společnosti či nikoliv. Přesto, že je Altmanovo Z-skóre jedním z nejstarších modelů, patří stále k jednomu z nejzmiňovanějších. Modely vytvořené profesorem Altmanem jsou oblíbené pro svoji jednoduchost (Srbová, 2017).

Altman zvolil 5 poměrových ukazatelů, kterým je přiřazena váha dle jejich významnosti. Největší váha je přiřazena rentabilitě celkového kapitálu. Váha se určí pomocí diskriminační metody, která třídí pozorované objekty do skupin podle jejich charakteristik. Z výsledného čísla lze posoudit, do kterého spadá intervalu dle modelu (Srbová, 2017). Tento model je tak sestaven ze součtu pěti proměnných, které nám pomohou posoudit, zda je firma finančně zdravá, či se blíží do finančně tíživé situace. Byla také vyhraněna pásma pro odhad budoucího finančního vývoje podniku.

Pro Českou republiku je vhodné aplikovat Altmanovy modely Z'score nebo Z''score. Nejrozšířenější právní normou podnikání v ČR je podnik s ručením omezeným. Aplikace prediktivního modelu Z-skóre je však určena pro akciové společnosti obchodovatelné na veřejných trzích (Kuběnka, 2015). Výsledky užití tohoto modelu by tak nebyly přesné a vypovídající.

Z skóre

Původní Altmanův model byl vytvořen se záměrem, jak by bylo možné od sebe odlišit podniky bankrotující od podniků, u kterých je pravděpodobnost bankrotu mizivá (Růčková, 2021). Tato varianta modelu je založena na datech z desítek výrobních, solventních i

nesolventních podniků. Spolehlivost modelu byla pro bankrotní firmy 93,9%, a to 1 rok před bankrotem a pro nebankrotní firmy 97,0%.

Rovnice pro výpočet Altmanova původního modelu Z skóre je následovná (Vochozka, 2020):

$$\mathbf{Z = 1,2 * X1 + 1,4 * X2 + 3,3 * X3 + 0,6 * X4 + 1,0 * X5}$$

Jednotlivé proměnné pak vypočítáme následovně:

X1 = pracovní kapitál / celková aktiva

X2 = nerozdělený zisk / celková aktiva

X3 = zisk před zdaněním a úroky / celková aktiva

X4 = tržní hodnota vlastního kapitálu / celkové závazky

X5 = tržby / celková aktiva

Výsledek je možno interpretovat dle toho, do jakého spektra ho lze zařadit. Pokud je hodnota indexu větší než 2,99, jde o podnik, jehož finanční situace je uspokojivá.

Nachází-li se výsledné hodnoty mezi 1,81 a 2,98, hovoříme o tzv. šedé zóně, ve které není možné přesně určit, zda je podnik úspěšný, nelze ale také říci, že se potýká s finančními problémy. Výsledky v tomto rozmezí tak nepodávají spolehlivé výsledky.

Výsledky menší než 1,81 signalizují špatnou finanční situaci podniku a predikují možnost bankrotu (Altman, 2000).

Růčková (2021) uvádí, že výpočet pomocí modelu v tomto klasickém tvaru není pro podmínky České republiky vhodný a jeho výsledek je velmi diskutabilní. Altmanovy modely, které jsou v českých podmínkách nejpravděpodobněji využitelné, jsou modifikované modely Z'skóre a Z''skóre.

Z'skóre

Tento prediktivní model byl vytvořen roku 1983 pro podniky, jež nemají veřejně obchodovatelné akcie (např. podnik s ručeným omezeným). Pro sestavení tohoto modelu byla užita data z 58 finančně zdravých a 53 bankrotních firem. Spolehlivost pro bankrotní podniky se uvádí 90,9% a pro finančně zdravé podniky 97%.

Vzorec pro výpočet tohoto modelu je následovný:

$$\mathbf{Z' = 0{,}717 * X1 + 0{,}847 * X2 + 3{,}107 * X3 + 0{,}420 * X4 + 0{,}998 * X5}$$

Pro výpočet proměnných:

X1 = oběžná aktiva – krátkodobé závazky / celková aktiva

X2 = nerozdělený zisk / celková aktiva

X3 = EBIT / celková aktiva

X4 = účetní hodnota vlastního kapitálu / celkový kapitál

X5 = tržby / celková aktiva

Pokud se výsledek rovnice nachází v zóně větší než 2,9, indikuje uspokojivou finanční situaci podniku. Šedá zóna tohoto modelu se nachází mezi hodnotami 2,9 a 1,23. Podnik ohrožen bankrotem se pak pohybuje v hodnotách, které jsou menší a rovné 1,23 (Altman, 2000).

Následuje model z roku 1998, který byl Altmanem upraven tak, aby byl vhodný i pro nevýrobní podniky. Vzorec pro jeho výpočet vypadá následovně:

$$\mathbf{Z'' \text{ score} = 6{,}56\ X1 + 3{,}26\ X2 + 6{,}72\ X3 + 1{,}05\ X4,}$$

kde:

X1 = čistý pracovní kapitál / celková aktiva

X2 = nerozdělený zisk / celková aktiva

X3 = EBIT / celková aktiva

X4 = vlastní kapitál / celkový kapitál

Hodnota, která řadí podniky mezi prosperující je v tomto případě 2,60, naopak podniky směřující do bankrotu jsou pod hranicí 1,10. Mezi těmito hodnotami je rozmezí šedé zóny (Altman, 2000).

4.1.2 Bankrotní index Karase a Řezňákové

Bankrotní index, za jehož vytvořením stojí Karas a Řezňáková patří již k mladším bankrotním modelům. Jak autoři uvádí, byl zkoumán na vzorku celkem 1508 podniků zpracovatelského průmyslu v období mezi roky 2007 a 2012. 880 z těchto podniků byly v dobré finanční kondici a 628 z nich bylo bankrotních. Model byl původně zkonstruován pro hodnoty

ukazatelů v CZK, vzhledem k obsažení absolutního ukazatele v proměnné X1 byl však přepočet modelu pro aplikaci hodnot v jiné měně nutností (Karas, Řezňáková, 2014).

Model pro eurové hodnoty má následující podobu:

$$\boldsymbol{Index = 1,841 * \frac{(X_1+16783,91)^{0,02941}-1}{0,02941} + 1,112 * \frac{(X_2+1)^{-0,35627}-1}{0,35627} + 13,55 * \frac{(X_3+1,12)^{-2,97955}-1}{2,97955} - 17,31}$$

kde,

X_1 = hodnota celkových aktiv [EUR]

X_2 = obrat celkových aktiv (poměr tržeb a celkových aktiv)

X_3 = podíl tzv. quik assets (oběžná aktiva minus zásoby) a tržeb

Interpretace výsledků pro tento model je snazší než u předchozích modelů, jelikož pro tento Index neexistuje tzv. „šedá zóna“. Výsledné hodnoty kladné vyhodnocují podnik jako finančně zdravý, naopak výsledné hodnoty záporné vyhodnocují podnik jako podnik ohrožen bankrotem (Karas, Řezňáková, 2014).

4.1.3 Slavíčkův a Kuběnkův model

Model s názvem Model 1 autorů Slavíčka a Kuběnky byl vytvořen v roce 2016, řadí se tak k nejmladším prediktivním modelům. Pro sestavení tohoto modelu byla využita data dohromady ze 33 českých společností, a to ze 22 neúpadkových společností a 11 společností v úpadku. K vytvoření tohoto modelu byla použita logistická regrese. Tento model je vhodný pro stavební průmysl.

Autoři udávají úspěšnost tohoto modelu v případě predikce bankrotu podniku 91% a úspěšnost predikce neuchýlení se podniku do bankrotu v případě finančně zdravých společností 95%. Hodnota, při které se podnik blíží k úpadku, je 0,5 a vyšší. Hodnoty pod 0,5 naopak značí, že subjekt ohrožen bankrotem není.

Model je definován následujícím vzorcem (Slavíček & Kuběnka, 2016):

$$\textbf{Model 1} = 0,0173V_1 - 4,7107V_2 + 0,0412V_3 + 0,0918V_4 - 7,5378,$$

kde:

V_1 = zásoby / (tržby/360)

V_2 = finanční majetek / krátkodobé závazky

V_3 = provozní zisk / celková aktiva x 100

V_4 = (pasiva / aktiva celkem) x 100.

4.1.4 SME2 model

Profesor Altman se podílel také na modelu SME2 z roku 2010, a to spolu s G. Sabato a N. Wilsonem. Vznikl na základě dat z podniků působících ve Velké Británii za období 2000 – 2007. V této studii jsou také poprvé využity i nefinanční údaje o podniku, jako dodržování předpisů a skutečnosti doplňující omezené účetní údaje. Vzorek dat pochází z 5,8 milionu účetních záznamů a dalších veřejně dostupných dat podniků aktivních ve zkoumaném období. Platební neschopnost se pak vyskytovala v 66 833 podnicích (1,2% z celku) (Altman, Sabato & Wilson, 2010). V modelu byly využity proměnné převzaté ze studií selhání společností z Velké Británie a dále také stojí na proměnných Altmanova modelu (1968), modelu Zmijewski (1984) a také modelu Ohlson (1980).

Vzorec tohoto modelu vypadá následovně (Kratochvílová, 2020):

Z = -0,093388 * X1 – 1,091555 * X2 – 0,051342 * X3 – 0,095322 * X4 + 0,208167 * X5 + 1,569317 * X6 – 0,000046 * X7 – 0,001057 * X8 – 0,000273 * X9 + 0,303799 * X10 – 7,554463,

kde:

X1 = zadržený zisk / celková aktiva

X2 = rychlá aktiva / oběžná aktiva

X3 = čistá hotovost / čisté jmění

X4 = běžná likvidita

X5 = závazky z obchodních vztahů / cizí zdroje

X6 = pohledávky z obchodních vztahů / celková aktiva

X7 = zásoby / pracovní kapitál

X8 = změna čistého jmění

X9 = změna (zadržený zisk / celková aktiva)

X10 = log celková aktiva.

4.1.5 Indexy IN

Indexy IN jsou české modely hodnocení podniku. Za jejich vytvořením stojí manželé Neumaierovi, kteří je v průběhu let aktualizovali. Výhodou těchto indexů je, že byly vytvořeny na základě informací a dat z více než jednoho tisíce českých podniků, jsou tak vhodné pro české podmínky.

Model IN je stejně jako Altmanův model vyjádřen rovnicí sestávající z poměrových ukazatelů zadluženosti, rentability, likvidity a aktivity. Každé z hodnot těchto ukazatelů je přiřazena určitá váha, která vznikla jako vážený průměr hodnot tohoto ukazatele v odvětví (Neumaierová & Neumaier, 2002). Model tak zohledňuje specifika jednotlivých odvětví přidělením různých hodnot. Lze ho však počítat i vahami pro ekonomiku jako celek. Neumaier a Neumaierová (2005) také uvádí: *„Výhodou indexu IN je jeho konstrukce, kdy v jednom indexu je spojen věřitelský (hrozba bankrotu) a vlastnický pohled (tvorba hodnoty). Přitom při pohledu na tvorbu hodnoty nevyžaduje znalost ceny akcie na kapitálovém trhu.“*

IN95

Prvním z indexů je index IN95 z roku 1995. IN95 představuje věřitelský pohled na vybraný podnik. Kvůli velkému uplynulému časovému úseku od vytvoření a změně stavu české ekonomiky se předpokládá snížení přesnosti tohoto modelu. Vzorec tohoto modelu je podle Růčkové (2020) následující:

$$\mathbf{IN = V1 * \frac{A}{CZ} + V2 * \frac{EBIT}{U} + V3 * \frac{EBIT}{A} + V4 * \frac{T}{A} + V5 * \frac{OA}{KZ} + V6 * \frac{ZPL}{T}}$$

kde:

A = aktiva

CZ = cizí zdroje

U = nákladové úroky

T = tržby

OA = oběžná aktiva

KZ = krátkodobé závazky

ZPL = závazky po lhůtě splatnosti

Vn = váhy, které vyjadřují podíl významnosti ukazatele ke kriteriální hodnotě ukazatele.

Nachází-li se index nad hodnotou 2, jedná se o podnik s dobrým finančním zdravím. Pokud je index v intervalu 1–2, jde o podnik s nevyhraněnými výsledky, čím nižší jsou, tím blíže se podnik nachází potenciálním finančním problémům. V hodnotách nižších než 1 se podnik velmi pravděpodobně ocitne v existenčních problémech.

IN99

V dalším modelu vzniklém v roce 1999 se autoři soustředí na vazbu na tvorbu hodnoty. Tento model podle Růčkové (2020) respektuje fakt, že pro investory není primárním oborem podnikání, ale schopnost podniku nakládat se svěřenými finančními prostředky. Váhy ukazatele pro jednotlivé obory jsou identické pro všechny obory podnikání. Vzorec tohoto modelu je následující:

$$\mathbf{IN99 = -0,017 * \frac{CZ}{A} + 4,573 * \frac{EBIT}{A} + 0,481 * \frac{VÝN}{A} + 0,015 * \frac{OA}{KZ}}$$

Index podniku disponujícího dobrým finančním zdravím se nachází v hodnotách rovným nebo větším než 2,07. V intervalu 0,684 – 2,07 se nachází takový podnik, kterému hrozí potenciální problémy. V hodnotě indexu menší a rovné 0,684 je podnik, který čelí existenčním problémům (Neumaier & Neumaierová, 2005).

IN01

Oba pohledy, jak bankrotní, tak bonitní, jsou dle autorů spojeny v indexu IN01 z roku 2002. Zohledňuje také snahu o sledování tvorby ekonomické přidané hodnoty (Růčková, 2020). Při sestavování tohoto indexu vycházeli autoři z analýz 1 915 podniků z průmyslu. 583 z těchto podniků bylo v dobré finanční kondici, 503 podniků se nacházelo v bankrotu, nebo těsně před ním. Zbývajících 829 podniků byly podniky nacházející se v šedé zóně (Neumaier & Neumaierová, 2005). Index IN01 pro průmysl má tvar:

$$\mathbf{IN01 = 0,13 * \frac{A}{CZ} + 0,04 * \frac{EBIT}{Ú} + 3,92 * \frac{EBIT}{A} + 0,21 * \frac{VÝN}{A} + 0,09 * \frac{OA}{KZ + KBÚ}}$$

kde:

EBIT = zisk před úroky a zdaněním (HV před zdaněním + nákladové úroky),

Ú = nákladové úroky,

KBÚ = krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci.

Pokud se výsledná hodnota indexu pohybuje nad hodnotou 1,77, podnik lze považovat za finančně zdravý. V šedé zóně se podnik nachází mezi hodnotami 1,77 a 0,75. Hodnoty indexu menší než 0,75 jsou pro podniky finančně nezdravé a mířící tak k bankrotu.

IN05

Index IN05 vznikl aktualizováním dat z indexu IN01 na datech z roku 2004. Oproti indexu IN01 nedošlo k podstatným změnám ve vahách ukazatelů. Hranice pro zařazení podniků se však změnily. Horní hranicí je hodnota 1,60 a naopak spodní hranici tvoří hodnota 0,90 (Neumaier & Neumaierová, 2005). Index IN05 má tvar:

$$\mathbf{IN05 = 0,13 * \frac{A}{CZ} + 0,04 * \frac{EBIT}{Ú} + 3,97 * \frac{EBIT}{A} + 0,21 * \frac{VÝN}{A} + 0,09 * \frac{OA}{KZ + KBÚ}}$$

kde:

EBIT = zisk před úroky a zdaněním (HV před zdaněním + nákladové úroky),

Ú = nákladové úroky,

KBÚ = krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci.

5 Shrnutí dostupných možností prověření finanční kondice obchodního partnera

Pro co nejefektivnější odhad finanční kondice našeho obchodního partnera je třeba zvolit vhodné zdroje informací. Způsobů, jak podniky prověřit, je několik.

Nejjednodušším způsobem, jak získat informace o podniku je jeho ověření skrze registry plátců. Pokud chceme obchodního partnera prověřit pouze z hlediska toho, zda je v exekučním řízení, lze si za poplatek 60Kč zažádat o výpis z Centrální evidence exekucí spravované Českou exekutorskou komorou. Jedná se tak o nejlevnější variantu, co se týče informací o exekučních řízeních.

O něco komplexnější přehled o podniku lze získat v Registru dlužníků. Za poplatek 218Kč získáme informace o exekučních řízeních, ale také o insolvenčních řízeních či záznamech v databázích nespolehlivých plátců, ve kterých se může subjekt nacházet.

Služba Cribis poté využívá více než 100 zdrojů ze kterých čerpá. Je jednou z dražších variant získávání informací, zato ale velmi komplexní a efektivní. Cribis je užíván mnoha českými podniky které denně informuje nejen o platební morálce podniků, ale také například o vazbách vlastníků na další ekonomické subjekty. Cena se odvíjí od rozsahu poskytnutých služeb.

Do bezplatných registrů se poté řadí Veřejný rejstřík a sbírka listin, Obchodní rejstřík pro zjištění základních informací o podniku, Insolvenční rejstřík pro kontrolu insolvence a případném průběhu insolvenčního řízení, nebo Registr plátců DPH.

Dalším způsobem, který nám může pomoci odhadnout obchodního partnera je finanční analýza. Tu může provádět interní či externí analytik na základě účetní závěrky. Ne všechny podniky (zpravidla ty, které nejsou v dobré finanční kondici) však účetní závěrku řádně zveřejňují. Dalším nepříznivým faktorem by mohl být časový úsek potřebný pro zpracování a vyhodnocení finanční analýzy. Tento způsob je vhodnější při prověřování celkového finančního zdraví podniku, se kterým spolupracujeme.

V případě, kdy se jedná o nepříznivou finanční situaci obchodního partnera lze ověřit subjekt pomocí bankrotních modelů. Jedná se o složitější analýzu vhodnou pro předpověď budoucího vývoje podniku. Užití bankrotních modelů je pak odlišné v závislosti na odvětví, ve kterém daný subjekt působí. Například Slavíčkův a Kuběnkův model je

vhodné aplikovat na podniky ze stavebního odvětví. Bankrotní index Karase a Řezňákové je pak určen pro podniky zpracovatelského průmyslu.

6 Zpracovatelský průmysl dle NACE

Zpracovatelský průmysl zahrnuje zpracovávání surovin, výrobu polotovarů a finálních produktů. V ČR je zpracovatelský průmysl velmi rozvinutý, dle ČSÚ k roku 2022 pokrývá více než 30 % zaměstnanosti. Odvětví zpracovatelského průmyslu, především výroba motorových vozidel, která v roce 2020 zaměstnávala 14 % osob a vytvářela 26 % tržeb, se významně podílejí na výkonu české ekonomiky.

NACE představuje standardní klasifikaci ekonomických činností dle Evropské unie. Ačkoliv tato klasifikace existuje již od roku 1970, v České republice se začala používat až s příchodem roku 2008. Do té doby byla využívána tzv. OKEČ, neboli Odvětvová klasifikace ekonomických činností. NACE dělí jednotky vykonávající ekonomické činnosti do jednotlivých skupin označených číselnými kódy. Zpracovatelskému průmyslu náleží číselné kódy 10 – 33.

CZ-NACE pak definuje zpracovatelský průmysl jako mechanickou, fyzikální nebo chemickou přeměnu materiálů nebo komponentů na nové produkty (zboží). Jako vstupy se ve zpracovatelském průmyslu využívají produkty zemědělství, lesnictví, rybolovu a akvakultury, těžby, dobývání kamene, písků a jílů, může se ale jednat i o produkty jiných zpracovatelských činností. Výsledkem výrobního postupu zpracovatelského průmyslu jsou buď hotové výrobky určené pro užívání nebo spotřebu, nebo polotovary určené k dalšímu zpracování.

7 Aplikace možností predikce bankrotu na vzorku podniků

Tato kapitola řeší aplikování jednotlivých metod posuzování finančního zdraví obchodního partnera a možné predikce bankrotu obchodního partnera na vzorku několika společností ze zpracovatelského průmyslu, jež mají dostupné účetní závěrky.

7.1 CityZen, s.r.o.

Prvním podnikem, na který budou aplikovány možnosti predikce bankrotu podniku, je CityZen, s.r.o. Jedná se o společnost zpracovávající textilní materiál, a to od výroby pleteniny, přes barvení, aplikaci technologie CityZen, nastříhání, až po šití a zabalení. Spadá tak do kategorie CZ-NACE C 14. Společnost vznikla roku 2018 a je vedena u Krajského soudu v Hradci Králové. Její právní forma je společnost s ručením omezeným a jejím sídlem je město Chrudim. CityZen, s.r.o. vlastní tři společníci a jeho základní kapitál činí 201 000,- Kč. V roce 2022 činil obrat společnosti CityZen 179 131 000,- Kč.

Prověření skrze registry plátců

Dle registru plátců DPH není společnost označena jako nespolehlivý plátce. V insolvenčním rejstříku podnik uveden není. Dle nezpoplatněných registrů plátců se společnost nejeví jako nevhodný obchodní partner. Dále lze podnik zkontrolovat skrze Centrální evidenci exekucí za poplatek 60,- Kč, nebo přes portál Cribis, který je schopen monitorovat celkovou situaci společnosti.

Rentabilita vlastního kapitálu

Prvním posuzovaným poměrovým ukazatelem je rentabilita vlastního kapitálu se zkratkou ROE. Poslední zveřejněné dokumenty účetní závěrky jsou za rok 2022. ROE představuje poměr mezi výsledkem hospodaření běžného účetního období a vlastním kapitálem.

Tento ukazatel se v prvních dvou analyzovaných letech pohybuje kvůli mínusovému hospodářskému výsledku v záporných hodnotách, nedosahuje tak příznivých výsledků. Od roku 2020 má však výsledek hospodaření tohoto podniku významně stoupající tendenci. V následujících letech jsou tak již hodnoty kladné, což značí zlepšující se finanční kondici podniku.

Podíl vlastního kapitálu na celkovém objemu zdrojů je ve všech analyzovaných letech zvyšován. Autory doporučovanou hodnotu tohoto poměrového ukazatele podnik od roku 2020 významně převyšuje. Výnosnost vloženého kapitálu vykazuje v posledních třech analyzovaných letech příznivé hodnoty.

Tabulka 1: Rentabilita VK – CityZen

Rentabilita podniku	2018	2019	2020	2021	2022
ROE	-4,743	-1,818	1,015	0,758	0,798

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Celková zadluženost

Dalším ze sledovaných poměrových ukazatelů je celková zadluženost podniku. Celkový dluh představuje poměr mezi cizím kapitálem a celkovými aktivy. Jak bylo již zmíněno, doporučované hodnoty tohoto ukazatele jsou dle mnoha autorů mezi 30–60 %.

Hodnoty celkového dluhu v analyzovaném podniku jsou ve sledovaných letech kolísavé a převyšují doporučenou hranici. Minima dosáhla tato hodnota v roce 2020, kdy byl procentuální poměr cizího kapitálu vůči celkovým aktivům nejnižší, a to 68,04 %. Toto bylo důsledkem navýšení celkových aktiv o více než polovinu oproti předchozímu roku. Nejvyšší hodnotou tohoto ukazatele pak disponuje rok 2019, kdy tato hodnota činila 96,41 %.

Majetek je do značné míry financován věřiteli. Celkově je zadluženost podniku CityZen, s.r.o. vysoká, což by mohlo představovat riziko.

Tabulka 2: Celková zadluženost – CityZen

Celková zadluženost	2018	2019	2020	2021	2022
Celkový dluh	95,23 %	96,41 %	68,04 %	81,54 %	73,98 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Index Karase a Řezňákové

Index Karase a Řezňákové je prvním bankrotním indexem, který je použit. Tento index je specifický tím, že se u něj nevyskytuje tzv. „šedá zóna“. Hodnocené podniky nacházející se nad bodem nula jsou tak finančně zdravé a podniky pod nulovou hranicí jsou naopak vyhodnoceny jako ohroženy bankrotem.

Podnik CityZen, s.r.o. disponuje hodnotami významně přesahujícími kritickou hranici v bodě nula, můžeme ho tedy považovat za finančně zdravý. Tato skutečnost je dalším pozitivním faktorem při hodnocení tohoto subjektu.

Tabulka 3: Index Karase a Řezňákové – CityZen

Index	2018	2019	2020	2021	2022
Hodnota celkových aktiv [EUR] (X1)	29 070	181 980	390 614	2 889 109	5 529 465
Tržby/Celková aktiva (X2)	0,093	0,761	2,891	2,061	1,261
OA-zásoby/Tržby (X3)	1,588	0,697	0,327	0,279	0,203
$\text{Index} = 1{,}841 * \frac{(X_1+16783{,}91)^{0{,}02941}-1}{0{,}02941} + 1{,}112 * \frac{(X_2+1)^{-0{,}35627}-1}{0{,}35627} + 13{,}55 * \frac{(X_3+1{,}12)^{-2{,}97955}-1}{2{,}97955} - 17{,}319$					
Index	1,513	5,356	7,386	13,162	15,565

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

IN05

Index IN05 je druhým aplikovaným predikčním modelem. Výsledné hodnoty tohoto indexu, které jsou vyšší než 1,60, vypovídají o finančně zdravém podniku. Hodnoty mezi 1,60 a 0,90 jsou pro podniky nacházející se v šedé zóně. Pod 0,90 je pak podnik vyhodnocen jako finančně nezdravý a směřující k bankrotu. Hodnoty druhé proměnné jsou v některých letech nahrazeny číslem 9, aby nevykazovaly hodnoty extrémní, a nezkreslovaly výsledek, jak doporučují manželé Neumaierovi (2005).

Dle výsledků v následující tabulce lze usoudit, že první sledovaný rok byl podnik hluboko pod hranicí šedé zóny. V roce 2019 pak překročil hranici šedé zóny, a to kvůli zvyšujícím se výnosům.

V letech 2020-2022 se podnik již pohyboval v hodnotách, které vykazují dobré finanční zdraví společnosti.

Tabulka 4: Index IN05 – CityZen

IN05	2018	2019	2020	2021	2022
Aktiva/Cizí zdroje	1,050	1,037	1,470	1,226	1,351
EBIT/Nákladové úroky	-9	-1,829	5,996	9	9
EBIT/Aktiva	-0,226	-0,065	0,325	0,156	0,247
Výnosy/Aktiva	0,093	0,815	2,995	2,068	1,282
Oběžná aktiva/KZ + KBÚ	0,597	13,814	5,542	1,253	0,902
$\mathbf{IN05 = 0,13 * \frac{A}{CZ} + 0,04 * \frac{EBIT}{Ú} + 3,97 * \frac{EBIT}{A} + 0,21 * \frac{VÝN}{A} + 0,09 * \frac{OA}{KZ + KBÚ}}$					
IN05	-1,047	1,218	2,849	1,686	1,866

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

7.2 Pekárna Vanilka, s.r.o.

Následujícím podnikem spadajícím do zpracovatelského průmyslu, který bude posuzován, je společnost s ručením omezeným s názvem Pekárna Vanilka. Na trhu působí od roku 2007 a její činností je pekařství, cukrářství a prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin.

Podnik sídlí v Plandrech a je zapsán u Krajského soudu v Brně pod značkou C 56010. Základní kapitál společnosti činí 200 000,- Kč a má pouze jednoho majitele. V CZ-NACE ho najdeme v sekci C 10. Obrat tohoto podniku za rok 2023 činil 8 986 000,- Kč.

Prověření skrze registry plátců

Prvním krokem v prověření obchodního partnera lze využít následujících portálů. V registru plátců DPH není tento subjekt uveden jako nespolehlivý plátce. Insolvenční rejstřík o tomto podniku nevykazuje žádné záznamy. Dle nezpoplatněných registrů podniků se tedy společnost nejeví jako nevhodný obchodní partner.

Rentabilita vlastního kapitálu

Poslední zveřejněné dokumenty účetní závěrky jsou zveřejněny za rok 2023. Hodnoty, které vykazují výpočty návratnosti vlastního kapitálu, jsou ve všech letech v záporných číslech. Výsledek hospodaření společnosti byl v analyzovaných letech ve ztrátě. Od roku 2019 do

roku 2022 se společnost potýkala se stále se zvyšující ztrátou. V roce 2023 podnik sice ztrátu o polovinu snížil, přesto ale zůstal v mínusových číslech.

Hodnota vlastního kapitálu byla kladná pouze v prvním sledovaném roce, v následujících letech pak nabývala stále vyšších mínusových výsledků.

Z tabulky níže tedy lze vyčíst, že ve všech sledovaných letech nebyla rentabilita vlastního kapitálu tohoto podniku v příznivých hodnotách.

Tabulka 5: Rentabilita VK – Pekárna Vanilka

Rentabilita podniku	2019	2020	2021	2022	2023
ROE	-1,174	-1,266	-0,625	-0,452	-0,199

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Celková zadluženost

Z výsledků poměrového ukazatele celkové zadluženosti lze vyčíst, že míra krytí firemního majetku cizími zdroji je velmi vysoká. Cizí zdroje, kterými podnik financuje celková aktiva, udržují ve sledovaných letech zvyšující se trend. Nejblíže optimálnímu výsledku byla společnost v roce 2019. Poté se hodnota cizího kapitálu meziročně zvyšovala v průměru o 75,05 %. Největší nárůst cizích zdrojů oproti předchozímu roku nastal v roce 2021, a to o 165,1 %.

Celková aktiva podniku disponují kolísavými hodnotami. Nejvyšších hodnot nabyla v roce 2021, nejnižších naopak v roce 2020.

Celková zadluženost společnosti Pekárna Vanilka, s.r.o. je velmi vysoká a mnohonásobně převyšuje doporučené hodnoty. Z hlediska věřitele je tato skutečnost velmi riziková.

Tabulka 6: Celková zadluženost – Pekárna Vanilka

Celková zadluženost	2019	2020	2021	2022	2023
Celkový dluh	77,96 %	219,96 %	221,26 %	437,39 %	751,73 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Index Karase a Řezňákové

Výsledky výpočtu bankrotního indexu Karase a Řezňákové jsou v letech 2019-2023 v kladných hodnotách. Dle této skutečnosti se tedy podnik dle autorů nachází v příznivé finanční kondici a v následujících letech není ohrožen bankrotem.

Tabulka 7: Index Karase a Řezňákové – Pekárna Vanilka

Index	2019	2020	2021	2022	2023
Hodnota celkových aktiv [EUR] (X1)	27 302	18 821	49 596	32 512	21 002
Tržby/Celková aktiva (X2)	4,716	14,156	5,783	9,611	16,998
OA-zásoby/Tržby (X3)	0,106	0,033	0,128	0,033	0,025
$\text{Index} = 1{,}841 * \frac{(X_1+16783{,}91)^{0{,}02941}-1}{0{,}02941} + 1{,}112 * \frac{(X_2+1)^{-0{,}35627}-1}{0{,}35627} + 13{,}55 * \frac{(X_3+1{,}12)^{-2{,}97955}-1}{2{,}97955} - 17{,}319$					
Index	2,303	1,771	3,114	2,750	1,912

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

IN05

Index IN05 manželů Neumaierových naopak vyčísluje podnik hluboko pod hranicí šedé zóny. Dle tohoto bankrotního modelu lze usoudit, že podnik je ohrožen bankrotem. Ukazatel EBIT/Ú nevykazuje žádné hodnoty, neboť jsou nákladové úroky nulové.

V pořadí třetí poměrový ukazatel disponuje ve všech letech zápornými hodnotami, je tomu tak kvůli hospodářskému výsledku, který byl po celé analyzované období ve ztrátě.

Tabulka 8: Index IN05 – Pekárna Vanilka

IN05	2019	2020	2021	2022	2023
Aktiva/Cizí zdroje	1,283	0,455	0,452	0,229	0,133
EBIT/Nákladové úroky	-	-	-	-	-
EBIT/Celková aktiva	-0,259	-1,519	-0,757	-1,524	-1,294
Výnosy/Celková aktiva	4,749	14,783	5,814	9,688	17,281
Oběžná aktiva/ KZ + KBÚ	1,799	1,647	6,503	2,800	2,408
$\mathbf{IN05 = 0,13 * \frac{A}{CZ} + 0,04 * \frac{EBIT}{Ú} + 3,97 * \frac{EBIT}{A} + 0,21 * \frac{VÝN}{A} + 0,09 * \frac{OA}{KZ + KBÚ}}$					
IN05	0,298	-2,719	-1,140	-3,734	-1,274

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

7.3 KOVOSVIT MAS Machine Tools, a.s.

Dalším podnikem, který bude posuzován z hlediska toho, zda je vhodným finančním partnerem, je KOVOSVIT MAS, a.s. sídlící v Sezimově Ústí. Podnik působí na strojírenském trhu a specializuje se na výrobu multifunkčních obráběcích strojů. Spadá tak do kategorie CZ-NACE C 28. Podnik vznikl roku 2018 a je zapsán u Krajského soudu v Českých Budějovicích. Právní forma podniku je akciová společnost. Statutárním orgánem tohoto podniku je tedy představenstvo sestávající ze třech členů. Základní kapitál společnosti činí 2 000 000,- Kč. V období od 1. ledna 2020 do 31. prosince 2022 dosáhla společnost tržeb v celkové výši 517 mil. Kč.

Prověření skrze registry plátců

Již po vyhledání podniku KOVOSVIT MAS Machine Tools, a.s. ve veřejném rejstříku lze spatřit, že bylo zahájeno insolvenční řízení na návrh věřitele. Po vyhledání podniku v insolvenčním rejstříku jsou uvedeny detailní informace o průběhu insolvenčního řízení. Vyhláška o zahájení insolvenčního řízení byla zveřejněna ke dni 17.4.2024 a tímto datem také nabývá platnosti. Portál Centrální evidence exekucí spravován Exekutorskou komorou České republiky po uhrazení poplatku ve výši 60,- Kč nenachází pod identifikačním číslem podniku žádný záznam. Registr plátců DPH uvádí, že je tento subjekt spolehlivým plátcem.

Rentabilita vlastního kapitálu

Poměr výsledku hospodaření a vlastního kapitálu podniku KOVOSVIT MAS Machine Tools, a.s. udává následující tabulka. Poslední účetní závěrka zveřejněna podnikem je za rok 2022.

Na datech lze pozorovat, že poměrový ukazatel ROE má kladnou výslednou hodnotu pouze v prvním pozorovaném roce. V letech 2019–2022 je tento ukazatel v záporných hodnotách, a to kvůli mínusovému hospodářskému výsledku. Vývojový trend výsledku hospodaření této společnosti je klesající, potýká se tak s navyšující se ztrátou.

Nejnižší hodnoty tento ukazatel nabývá v roce 2020, kdy byl vlastní kapitál podniku mnohonásobně snížen, a tak je jeho hodnota v poměru k hospodářskému výsledku ve velmi vysokých záporných hodnotách. Společnost uvádí, že kvůli pandemii Covid-19 klesla v roce 2020 poptávka o více než 50 %.

Příznivého výsledku tedy dosahoval podnik pouze v prvním analyzovaném roce. V následujících letech lze v rámci tohoto ukazatele vyhodnotit společnost jako neprosperující.

Tabulka 9: Rentabilita VK – KOVOSVIT MAS

Rentabilita VK	2018	2019	2020	2021	2022
ROE	0,353	-0,994	-45,803	-1,015	-0,557

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Celková zadluženost

Ukazatel celkové zadluženosti poměřuje výši cizího kapitálu s celkovými aktivy podniku.

Podnik vykazuje ve všech sledovaných letech vysokou míru zadluženosti. Nejnižší hodnotu vykazoval v roce 2019, kdy celková zadluženost společnosti klesla oproti předchozímu roku o 1,09 %. V následujících letech měl tento ukazatel stoupavou tendenci.

Hodnota celkových aktiv podniku se meziročně snižovala v průměru o 8,8 %. Nejnižší hodnotou celkových aktiv společnost disponovala v roce 2018, a to s 818 160 000,- Kč. Hodnota cizího kapitálu byla nejnižší v roce 2020, pak meziročně vzrůstala průměrně o 7,7 %.

Z hodnot tohoto poměrového ukazatele vyplývá, že podnik využívá rizikovější strategie. Celková zadluženost je velmi vysoká a nevykazuje příznivé hodnoty

Tabulka 10: Celková zadluženost – KOVOSVIT MAS

Celková zadluženost	2018	2019	2020	2021	2022
Celkový dluh	96,81 %	95,72 %	99,88 %	113,82 %	135,35 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Altmanovo Z skore

Hodnota, při které se podnik nachází v příznivé finanční situaci, je u tohoto bankrotního modelu hodnota větší, než 2,99. Z tabulky níže tedy lze vyčíst, že jediným rokem, ve kterém společnost vykazovala příznivou hodnotu, byl rok 2019. V roce 2018 a poté v letech 2020–2022 se společnost nacházela významně pod hranicí šedé zóny. Lze proto usoudit, že se společnost potýká s finančními problémy a směřuje k bankrotu.

Tabulka 11: Z skore – KOVOSVIT MAS

Index	2018	2019	2020	2021	2022
Pracovní kapitál/CA (X1)	-0,306	-0,310	-0,446	-0,604	-0,829
Nerozdělený zisk/CA (X2)	0	0	0	0	0
EBIT/CA (X3)	0,011	-0,031	-0,048	-0,137	-0,197
Tržní hodnota VK/Celkové závazky (X4)	0,033	0,047	0,001	-0,122	-0,264
Tržby/CA (X5)	0,305	0,772	0,577	0,544	0,609
Z = 1,2 * X1 + 1,4 * X2 + 3,3 * X3 + 0,6 * X4 + 1,0 * X5					
Z skore	-0,006	0,3259	-0,116	-0,706	-1,194

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

IN05

Dle indexu IN05 nevykazuje podnik hodnoty finančně zdravého podniku a jeho platební schopnost tak může být v následujících letech ohrožena.

Výsledek hospodaření podniku disponuje v letech 2019-2022 s čím dál vyšší ztrátou. Cizí kapitál podniku od roku 2018 do roku 2020 klesá, v následujících letech však stoupá průměrně o 7,67 %.

Hodnoty tohoto indexu se ve všech letech pohybují pod hranicí 0,90, nachází se tedy pod hranicí šedé zóny. Index IN05 má v analyzovaných letech klesající tendenci.

Tabulka 12: Index IN05 – KOVOSVIT MAS

IN05	2018	2019	2020	2021	2022
Aktiva/Cizí zdroje	1,032	1,044	1,001	0,878	0,738
EBIT/Nákladové úroky	1,196	-0,885	-1,549	-6,689	-9
EBIT/Celková aktiva	0,010	-0,030	-0,047	-0,139	-0,197
Výnosy/Celková aktiva	0,319	0,794	0,650	0,615	0,677
Oběžná aktiva/ KZ + KBÚ	0,485	0,500	0,318	0,453	0,382
$\mathbf{IN05 = 0,13 * \frac{A}{CZ} + 0,04 * \frac{EBIT}{Ú} + 3,97 * \frac{EBIT}{A} + 0,21 * \frac{VÝN}{A} + 0,09 * \frac{OA}{KZ + KBÚ}}$					
IN05	0,332	0,193	0,047	-0,535	-0,893

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

7.4 100MEGA Distribution, s.r.o.

V pořadí čtvrtým analyzovaným podnikem je 100MEGA Distribution, s.r.o. sídlící v Brně. Společnost působí na trhu od roku 1994 a sídlí v Brně. IČO společnosti je 600707968. Pod značkou C 15317 je zapsána u Krajského soudu v Brně. Subjekt vlastní tři společníci a jeho základní kapitál činí 15 800 000,- Kč. V roce 2022 činil obrat společnosti 2 552 402 tis. Kč.

Předmětem podnikání společnosti 100MEGA Distribution, s.r.o. je výroba, instalace a opravy elektrických strojů a přístrojů, elektronických a telekomunikačních zařízení. Spadá tak do

kategorie CZ-NACE C 26. Firma má také vlastní vývojové oddělení, které se zabývá vývojem počítačů HAL3000.

Prověření skrze registry plátců

Při vyhledání subjektu v registru plátců DPH je zřejmé, že podnik není nespolehlivým plátcem. V insolvenčním rejstříku se pod identifikačním číslem osoby zobrazuje 0 nalezených dlužníků. Veřejný rejstřík také neuvádí o společnosti informace, které by vedly ke zpochybnění platební schopnosti podniku.

Rentabilita vlastního kapitálu

Poměr výsledku hospodaření podniku 100MEGA Distribution, s.r.o. vzhledem k vlastnímu kapitálu podniku uvádí následující tabulka.

Z výsledků je patrné, že v letech 2018-2020 jsou výsledky návratnosti vlastního kapitálu v optimální výši. V roce 2021 byl tento ukazatel v mínusových hodnotách, a to kvůli významnému propadu výsledku hospodaření v daném roce do ztráty. Vlastní kapitál byl v roce 2021 snížen oproti předchozímu roku o 74,4 %. V roce 2022 se pak návratnost vlastního kapitálu opět pohybovala v příznivých hodnotách.

Celkově vykazují hodnoty rentability vlastního kapitálu příznivé hodnoty.

Tabulka 13: Rentabilita VK – 100MEGA Distribution

Rentabilita podniku	2018	2019	2020	2021	2022
ROE	0,251	0,245	0,384	-2,997	0,328

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Celková zadluženost

Výsledky poměrového ukazatele celkové zadluženosti podniku v posledních pěti letech, za které společnost již zveřejnila účetní závěrky, jsou uvedeny v následující tabulce.

Míra krytí majetku společnosti cizími zdroji přesahuje v celém analyzovaném období doporučené hodnoty. Nejnižší hodnotu zadluženosti vykazuje podnik v prvním analyzovaném roce. Cizí kapitál pak vykazuje do roku 2021, kde dosahuje nejvyšší hodnoty, stoupající tendenci. V roce 2022 pak zadluženost opět klesla o 2,44 %, avšak stále překračuje doporučenou horní hranici.

Celkově využívá podnik cizího kapitálu ve vysoké míře, lze tak usoudit že podnik využívá rizikovější strategie. To může být pro věřitele nepříznivým faktorem.

Tabulka 14: Celková zadluženost – 100MEGA Distribution

Celková zadluženost	2018	2019	2020	2021	2022
Celkový dluh	81,37 %	82,48 %	81,66 %	94,68 %	92,24 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Index Karase a Řezňákové

Index Karase a Řezňákové, který je vhodný pro zpracovatelský průmysl, má hranici pro podniky s dobrým finančním zdravím v nulové hodnotě. Ve všech pozorovaných letech společnost tuto hranici překračuje. Lze tedy usoudit, že je podnik v dobré finanční kondici a bude schopen dostát svým závazkům.

Tabulka 15: Index Karase a Řezňákové – 100MEGA Distribution

Index	2018	2019	2020	2021	2022
Hodnota celkových aktiv [EUR] (X1)	28 518 538	30 273 425	34 972 536	31 609 895	33 749 838
Tržby/Celková aktiva (X2)	3,791	3,857	3,738	3,921	3,025
OA-zásoby/Tržby (X3)	0,125	0,132	0,144	0,118	0,153
$\text{Index} = 1{,}841 * \frac{(X_1+16783{,}91)^{0{,}02941}-1}{0{,}02941} + 1{,}112 * \frac{(X_2+1)^{-0{,}35627}-1}{0{,}35627} + 13{,}55 * \frac{(X_3+1{,}12)^{-2{,}97955}-1}{2{,}97955} - 17{,}319$					
Index	20,278	20,412	20,804	20,615	20,755

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

IN05

Minimální hranice, kterou musí Index důvěryhodnosti dosáhnout, aby byl podnik finančně zdravý, je 1,60. Z tabulky níže lze usoudit, že této hodnoty podnik dosáhl v letech 2018 a 2020. V ostatních letech se hodnoty společnosti pohybují mezi hodnotou 0,90 a 1,60, nachází se tak v šedé zóně. Podnik tak pravděpodobně nesměřuje k bankrotu, ale také nevytváří hodnotu.

V letech 2018, 2020 a 2021 je doporučeno omezit ukazatel EBIT/Ú na hodnotu 9 (Neumaierovi, 2005). Důvodem jsou nákladové úroky blížící se nule, vykazují pak výslednou hodnotu v extrémních hodnotách.

Tabulka 16: Index IN05 – 100MEGA Distribution

IN05	2018	2019	2020	2021	2022
Aktiva/Cizí zdroje	1,229	1,212	1,225	1,056	1,084
EBIT/Nákladové úroky	9	5,231	9	9	1,734
EBIT/Celková aktiva	0,058	0,054	0,086	-0,131	0,025
Výnosy/Celková aktiva	3,814	3,879	3,789	3,946	3,054
Oběžná aktiva/ KZ + KBÚ	1,171	1,161	1,185	1,382	1,036
$\mathbf{IN05 = 0,13 * \frac{A}{CZ} + 0,04 * \frac{EBIT}{Ú} + 3,97 * \frac{EBIT}{A} + 0,21 * \frac{VÝN}{A} + 0,09 * \frac{OA}{KZ + KBÚ}}$					
IN05	1,656	1,500	1,763	0,930	1,044

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

7.5 SVITAP, s.r.o.

Posledním analyzovaným podnikem je SVITAP, s.r.o. se sídlem ve Svitavách. Společnost je zapsána u Krajského soudu v Hradci Králové. Společnost vlastní dva společníci a její základní kapitál činí 5 000 000,- Kč. V aktuální podobě byla zapsána do veřejného rejstříku v roce 1922, její historie však sahá až do roku 1866. Do 90. let minulého století byla společnost součástí českého výrobce stanů Technolen.

SVITAP, s.r.o. zpracovává regranulát z recyklovaných plastových lahví do vázacího PET pásku, dále vyrábí dvouvrstvé a třívrstvé textilní lamináty. V závodě v Lomnici nad Popelkou se v šicích a svařovacích dílnách zabývá výrobou technické konfekce. V Chropyni společnost vyrábí nánosové tkaniny využitelné v mnoha oborech. Spadá do kategorie CZ-NACE C 13. Společnost dosáhla v roce 2022 obratu z prodeje výrobků přes 473 767 000,- Kč.

Prověření skrze registry plátců

Při vyhledání subjektu v registru plátců DPH je plátce uveden jako spolehlivý. V insolvenčním rejstříku podnik také není uveden jako dlužník. Dle kontroly obchodního partnera skrze nezpoplatněné registry dlužníků tedy lze říci, že podnik SVITAP, s.r.o. plní své závazky zodpovědně.

Rentabilita vlastního kapitálu

Poslední účetní závěrka podniku byla zveřejněna za rok 2022. Poměrový ukazatel ROE nenabývá v žádném z analyzovaných let dobrých hodnot. Nejlépe byl na tom podnik v roce 2021, kdy byl poměr výsledku hospodaření a vlastního kapitálu v kladných hodnotách, ani tak ale nedosáhl na příznivý výsledek.

V letech 2019, 2020 a 2022 dosahovala návratnost vlastního kapitálu podniku záporných hodnot, a to z důvodu výsledku hospodaření ve ztrátě. Ačkoliv byl podnik v roce 2021 ziskový, v roce 2022 pak nabyla ztráta podniku vůbec nejvyšších hodnot. Podnik uvádí, že v roce 2022 firma zaznamenala snížení obratu firmy o 13 % oproti předchozímu roku především v důsledku vyšších cen základních surovin a nákladů na dopravu výrobků. K mínusovému hospodářskému výsledku přispělo také uzavření dvou podnikových divizí, jedné dlouhodobě a druhé v rámci přesunu do závodu Lomnice.

Hodnota vlastního kapitálu společnosti se ve sledovaných letech výrazně neměnila. Nejnižší však byla v roce 2022.

Celkově návratnost vlastního kapitálu společnosti SVITAP, s.r.o. nevykazuje příznivé hodnoty.

Tabulka 17: Rentabilita VK – SVITAP

Rentabilita podniku	2018	2019	2020	2021	2022
ROE	0,001	-0,075	-0,053	0,022	-0,117

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Celková zadluženost

Ukazatel celkové zadluženosti dává do poměru cizí zdroje a celková aktiva podniku.

Hodnota cizího kapitálu, kterým společnost disponovala, udržuje kromě roku 2019 klesající trend. Největší výsledek tohoto ukazatele byl právě v roce 2019, kdy byla hodnota cizího kapitálu nejvyšší.

Celková aktiva společnosti se v každém sledovaném roce snižují, jejich vývojový trend je tak také klesající.

I když se společnost od roku 2020 pohybuje pod autory doporučovanou hranicí (30 %), z věřitelského hlediska jsou tyto výsledky příznivé.

Tabulka 18: Celková zadluženost – SVITAP

Celková zadluženost	2018	2019	2020	2021	2022
Celkový dluh	31,62 %	33,45 %	27,46 %	21,48 %	18,89 %

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

Index Karase a Řezňákové

Výsledky aplikace bankrotního indexu Karase a Řezňákové se ve všech sledovaných letech pohybují nad nulovou hodnotou. Podle tohoto bankrotního modelu tedy lze říci, že podnik ve všech sledovaných letech vykazuje příznivé hodnoty.

Tabulka 19: Index Karase a Řezňákové – SVITAP

Index	2018	2019	2020	2021	2022
Hodnota celkových aktiv [EUR] (X1)	17 385 339	16 522 375	14 346 688	14 251 979	12 284 128
Tržby/Celková aktiva (X2)	1,026	1,037	1,019	1,290	1,405
OA-zásoby/Tržby (X3)	0,190	0,153	0,160	0,171	0,119
$\text{Index} = 1{,}841 * \frac{(X_1+16783{,}91)^{0{,}02941}-1}{0{,}02941} + 1{,}112 * \frac{(X_2+1)^{-0{,}35627}-1}{0{,}35627} + 13{,}55 * \frac{(X_3+1{,}12)^{-2{,}97955}-1}{2{,}97955} - 17{,}319$					
Index	19,089	19,115	18,661	18,481	18,271

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

IN05

Horní hranice indexu IN05 je 1,60. Z tabulky níže lze vyčíst, že v ani jednom ze sledovaných let nevykazuje analyzovaný podnik hodnoty finančně zdravého podniku. V šedé zóně se podnik nachází pouze v roce 2021, kdy hodnota ukazatele překročila spodní hranici 0,90.

V letech 2018–2020 a v roce 2022 vykazuje podnik nepříznivé hodnoty a je tak vyhodnocen jako finančně nezdravý s možným bankrotem v následujících letech.

Tabulka 20: Index IN05 – SVITAP

IN05	2018	2019	2020	2021	2022
Aktiva/Cizí zdroje	3,163	2,989	3,641	4,656	5,291
EBIT/Nákladové úroky	0,176	-6,324	-6,181	3,291	-9
EBIT/Celková aktiva	0,001	-0,050	-0,031	0,011	-0,088
Výnosy/Celková aktiva	1,117	1,066	1,093	1,628	1,558
Oběžná aktiva/ KZ + KBÚ	1,708	1,588	1,856	2,430	2,859
$\mathbf{IN05 = 0,13 * \frac{A}{CZ} + 0,04 * \frac{EBIT}{Ú} + 3,97 * \frac{EBIT}{A} + 0,21 * \frac{VÝN}{A} + 0,09 * \frac{OA}{KZ + KBÚ}}$					
IN05	0,811	0,304	0,500	1,341	0,563

Zdroj: vlastní zpracování z účetních závěrek podniku

ZÁVĚR

Hlavním cílem podnikatelských subjektů je generovat zisk a disponovat dobrou platební schopností. Finanční zdraví podniku je dobrým předpokladem pro kvalitní vztah mezi obchodními partnery. To, zda je obchodní partner v dobré finanční kondici, či nikoliv, je možné ověřit pomocí několika nástrojů.

Internetové registry plátců a aplikace monitorující finanční situaci podniků jsou jednou z možností, pomocí kterých lze vyhodnotit a popřípadě predikovat platební neschopnost obchodního partnera. Z hlediska neplacených registrů se jedná zejména o Insolvenční rejstřík, Veřejný rejstřík a Sbírku listin, či registr plátců DPH. Co se týče zpoplatněných informačních systémů, lze si osobu ověřit například v Centrální evidenci exekucí za zákonný poplatek ve výši několika desítek korun českých. Pro důkladný dlouhodobý monitoring obchodních partnerů pak lze využít například aplikace Cribis, spadající pod Czech Credit Bureau, a.s. Vynaložené náklady na tento způsob predikce jsou však v řádu statisíců ročně.

Ukazatele finanční analýzy jsou dalším nástrojem, který nám může pomoci odhadnout finanční zdraví podniku. Pro zjištění finanční kondice obchodního partnera je v této práci využito vybraných poměrových ukazatelů, a to rentability vlastního kapitálu a celkové zadluženosti. Na základě těchto ukazatelů lze posoudit, jak je podnik schopen zhodnotit vložené jmění, či do jaké míry obchodní partner financuje svůj majetek cizími zdroji. Důležité pro tuto možnost predikce je řádné a včasné zveřejňování účetních závěrek podniku. Z časového hlediska tedy může jít o méně aktuální informace, které však mohou být užitečné pro posouzení dlouhodobého vývoje daných ukazatelů. Dle tohoto vývoje pak lze odhadnout platební schopnost podniku v následujících letech.

Predikční modely jsou další možností, kterou lze využít k odhadu finanční výkonosti podnikatelského subjektu. Tyto modely jsou schopny predikovat finanční tíseň podniku, popřípadě hrozící úpadek. Základem pro jejich výpočet jsou data z účetních závěrek. K analýze těchto dat je tedy také podstatné jejich řádné zveřejňování. Jednotlivé modely jsou vhodné pro různé ekonomiky a odvětví, jejich nevhodná aplikace tak může vést ke zkresleným výsledkům.

Z hlediska externího pozorovatele jsou nejrychlejší cestou, pomocí které lze prověřit svého obchodního partnera, veřejně dostupné rejstříky a zpoplatněné registry plátců. Pro vyobrazení dlouhodobé tendence finanční kondice obchodního partnera je pak možné využít některých poměrových ukazatelů a predikčních modelů.

POUŽITÁ LITERATURA

[1] ALTMAN, E. I. (2002). Bankruptcy, credit risk, and high yield junk bonds. Malden, MA: Blackwell Publishers.

[2] ALTMAN, E. I. (2000), Predicting Financial Distress of Companies: Revisiting the Z-score and Zeta® Models, [online] [cit. 2023-12-21]. Dostupné z: http://pages.stern.nyu.edu/~ealtman/PredFnclDistr.pdf

[3] ALTMAN, E. I., SABATO, G., WILSON, N. The Value of Non-Financial Information in SME Risk Management. SSRN [online]. Dostupné z: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1320612

[4] *Centrální Evidence Exekucí*. Online. 2023. Dostupné z: https://www.ceecr.cz. [cit. 2023-12-21].

[5] *CRIBIS*. Online. 2023. Dostupné z: https://www.mcribis.cz. [cit. 2023-12-21].

[6] ČESKO. § 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) - znění od 23. 9. 2023. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 14. 11. 2023]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-182#p3

[7] ČESKO. § 42 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob - znění od 1. 7. 2023. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 20. 12. 2023]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-304#p42

[8] *Insolvenční rejstřík*. Online. 2023. Dostupné z: https://isir.justice.cz/isir/common/index.do. [cit. 2023-12-21].

[9] KARAS, M.; REŽŇÁKOVÁ, M. Možnosti využití bankrotního modelu k měření úvěrového rizika podniku. In *Hradecké ekonomické dny 2014, Ekonomický rozvoj a management regionů, Sborník recenzovaných příspěvků, Díl. 1.* Hradec Králové: 2014. s. 435-442. ISBN: 978-80-7435-366-6.

[10] KUBĚNKA, Michal. *Finanční stabilita podniku a její indikátory*. Pardubice: Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, 2015. ISBN isbn978-80-7395-890-9.

[11] KUBĚNKA, Michal; ČAPEK, Jan a SEJKORA, František. A new look at bankruptcy models. *Economics and Management*. 2021, roč. 24, č. 3, s. 167-185.

[12] KUBÍČKOVÁ, Dana a JINDŘICHOVSKÁ, Irena. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. Beckova edice ekonomie. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN isbn978-80-7400-538-1.

[13] NEUMAIEROVÁ I., NEUMAIER I. *Výkonnost a tržní hodnota firmy.* Praha: Grada Publishing, 2002. 216 s. ISBN 80-247-0125-1.

[14] NEUMAIEROVÁ I., NEUMAIER I.: Index IN05. In *Evropské finanční systémy,* Sborník příspěvků z konference. Brno: Masarykova univerzita, 2005. s. 143 – 148

[15] NOVOTNÝ, Karel. Zpracovatelský průmysl v uplynulém desetiletí. Online. *Statistika&My Magazín Českého statistického úřadu*. 2022, s. 1. Dostupné z: https://www.statistikaamy.cz/2022/11/09/zpracovatelsky-prumysl-v-uplynulem-desetileti. [cit. 2024-04-12]

[16] *Obchodní rejstřík*. Online. 2023. Dostupné z: https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik. [cit. 2023-12-21].

[17] Predicting financial distress: Importance of accounting and firm-specific market variables for Pakistan's listed firms. *Cogent Economics & Finance*. 19. 11. 2018n. l., 2018(6). Dostupné z: https://doi.org/10.1080/23322039.2018.1545739.

[18] *Registr Dlužníků*. Online. 2023. Dostupné z: https://www.registrdluzniku.cz. [cit. 2023-12-21].

[19] Slavíček, O., & Kuběnka, M. (2016). Bankruptcy prediction models based on the logistic regression for companies in the Czech Republic. In *8th International Scientific Conference Proceedings Managing and Modelling of Financial Risks* (pp. 924–931). Ostrava: Technical University of Ostrava.

[20] SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4644-9.

[21] SRBOVÁ, P. Modelování predikce bankrotu stavebních podniků. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2017. 106 s. Vedoucí diplomové práce Ing. Michal Karas, Ph.D..

[22] VOCHOZKA, M. *Metody komplexního hodnocení podniku.* 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. 246 s. ISBN 978-80-247-3647-1.

[23] VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 2. aktualiz. vyd. Finance. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-1701-7.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Vybrané položky z rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti CityZen za roky 2018 až 2022

Příloha B: Vybrané položky z rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti Pekárna Vanilka za roky 2019 až 2023

Příloha C: Vybrané položky z rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti KOVOSVIT MAS za roky 2018 až 2022

Příloha D: Vybrané položky z rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti 100MEGA Distribution za roky 2018 až 2022

Příloha E: Vybrané položky z rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti SVITAP za roky 2018 až 2022

PŘÍLOHA A: Vybrané položky z rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti CityZen za roky 2018 až 2022 (v celých tisících Kč)

	Položka / rok		2018	2019	2020	2021	2022
ROZVAHA	Aktiva						
		Aktiva celkem	734	4 595	9 863	72 970	139 619
	C.	Oběžná aktiva	417	4 448	9 610	62 940	122 695
	C.I.	Zásoby	309	2 009	296	20 996	86 965
	Pasiva						
	A.	Vlastní kapitál	35	165	3 152	12 172	34 985
	A.IV.1.	Nerozdělený zisk minulých let	0	0	-466	2 736	6 871
	A.V.	VH běžného účetního období	-166	-300	3 202	9 235	27 922
	B.+C.	Cizí zdroje	699	4 430	6 711	59 507	103 285
	C.II.	Krátkodobé závazky	699	322	1 734	50 246	90 742
	C.II.2.	Krátkodobé závazky k úvěrovým institucím	0	0	0	15 318	45 163
VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT	I.	Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	68	3 499	28 514	150 351	176 111
	II.	Tržby za prodej zboží	0	0	0	0	0
	J.	Nákladové úroky a podobné náklady	2	164	534	584	1 707
	K. * *	Výsledek hospodaření před zdaněním	-166	-300	3 202	11 404	34 533
	M. * *	Čistý obrat za účetní období	68	3 749	29 541	150 974	179 131

PŘÍLOHA B: Vybrané položky z rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti Pekárna Vanilka za roky 2019 až 2023 (v celých tisících Kč)

	Položka / rok		2019	2020	2021	2022	2023
ROZVAHA	Aktiva						
		Aktiva celkem	676	466	1 228	805	520
	C.	Oběžná aktiva	385	308	1 034	630	431
	C.I.	Zásoby	48	89	125	375	207
	Pasiva						
	A.	Vlastní kapitál	149	-559	-1 489	-2 716	-3 389
	A.IV.1.	Nerozdělený zisk minulých let	117	-58	-766	-1 696	-2 923
	A.V.	VH běžného účetního období	-175	-708	-930	-1 227	-673
	B.+C.	Cizí zdroje	527	1 025	2 717	3 521	3 909
	C.II.	Krátkodobé závazky	214	187	159	225	179
	C.II.2.	Krátkodobé závazky k úvěrovým institucím	0	0	0	0	0
VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT	I.	Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	3 188	6 597	7 033	7 671	8 839
	II.	Tržby za prodej zboží	0	0	69	66	0
	J.	Nákladové úroky a podobné náklady	0	0	0	0	0
	K. * *	Výsledek hospodaření před zdaněním	-175	-708	-930	-1 227	-673
	M. * *	Čistý obrat za účetní období	3 210	6 889	7 139	7 799	8 986

PŘÍLOHA C: Vybrané položky z rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti KOVOSVIT MAS za roky 2018 až 2022 (v celých tisících Kč)

	Položka / rok		2018	2019	2020	2021	2022
ROZVAHA	Aktiva						
		Aktiva celkem	1 188 733	1 138 141	992 179	961 343	848 160
	C.	Oběžná aktiva	587 886	570 573	476 032	492 790	435 301
	C.I.	Zásoby	439 828	438 840	370 227	386 937	330 226
	Pasiva						
	A.	Vlastní kapitál	36 032	48 254	1 031	-132 984	300 232
	A.IV.1.	Nerozdělený zisk minulých let	-283 048	-270 325	-318 281	-365 759	-499 774
	A.V.	VH běžného účetního období	12 722	-47 956	-47 223	-134 015	-167 248
	B.+C.	Cizí zdroje	1 150 790	1 089 378	990 950	1 094 184	1 148 025
	C.II.	Krátkodobé závazky	951 887	923 043	918 131	1 085 965	1 138 536
	C.II.2.	Krátkodobé závazky k úvěrovým institucím	257 916	216 151	0	0	0
VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT	I.	Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	344 601	823 674	519 704	480 510	473 541
	II.	Tržby za prodej zboží	18 064	54 557	52 599	42 373	43 157
	J.	Nákladové úroky a podobné náklady	10 633	39 723	30 476	20 033	17 432
	K. * *	Výsledek hospodaření před zdaněním	12 722	-35 160	-47 223	-134 015	-167 248
	M. * *	Čistý obrat za účetní období	379 381	904 373	645 004	591 601	574 927

PŘÍLOHA D: Vybrané položky z rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti 100MEGA Distribution za roky 2018 až 2022 (v celých tisících Kč)

	Položka / rok		2018	2019	2020	2021	2022
ROZVAHA	Aktiva						
		Aktiva celkem	706 119	749 570	865 920	782 661	835 646
	C.	Oběžná aktiva	672 921	716 337	837 248	751 084	798 288
	C.I.	Zásoby	337 194	334 956	372 068	389 293	410 747
	Pasiva						
	A.	Vlastní kapitál	130 259	130 735	158 042	40 433	64 073
	A.IV.1.	Nerozdělený zisk minulých let	79 260	79 977	79 978	140 704	19 526
	A.V.	VH běžného účetního období	32 717	32 082	60 727	-121 178	21 045
	B.+C.	Cizí zdroje	574 576	618 219	707 088	741 005	770 823
	C.II.	Krátkodobé závazky	574 576	617 064	706 259	543 332	770 823
	C.II.2.	Krátkodobé závazky k úvěrovým institucím	0	0	0	0	0
VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT	I.	Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	154 487	126 126	175 531	264 663	159 343
	II.	Tržby za prodej zboží	2 522 261	2 765 181	3 061 423	2 803 934	2 368 349
	J.	Nákladové úroky a podobné náklady	4 472	7 705	4 558	4 021	11 989
	K. * *	Výsledek hospodaření před zdaněním	40 936	40 306	74 869	-102 555	20 787
	M. * *	Čistý obrat za účetní období	2 693 160	2 907 614	3 280 655	3 088 017	2 552 402

PŘÍLOHA E: Vybrané položky z rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti SVITAP za roky 2018 až 2022 (v celých tisících Kč)

	Položka / rok		2018	2019	2020	2021	2022
ROZVAHA	Aktiva						
		Aktiva celkem	430 461	409 094	355 224	352 879	304 155
	C.	Oběžná aktiva	232 472	217 291	181 072	174 355	146 798
	C.I.	Zásoby	148 608	152 610	123 108	95 560	80 359
	Pasiva						
	A.	Vlastní kapitál	292 832	271 205	256 900	274 461	245 760
	A.IV.1.	Nerozdělený zisk minulých let	322 810	321 657	300 531	283 918	289 917
	A.V.	VH běžného účetního období	147	-20 326	-13 506	5 999	-28 699
	B.+C.	Cizí zdroje	136 096	136 848	97 557	75 797	57 481
	C.II.	Krátkodobé závazky	136 096	136 848	97 557	71 742	51 353
	C.II.2.	Krátkodobé závazky k úvěrovým institucím	0	0	0	0	0
VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT	I.	Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	396 763	385 607	326 432	421 830	412 525
	II.	Tržby za prodej zboží	44 991	38 568	35 501	33 432	14 816
	J.	Nákladové úroky a podobné náklady	2 088	3 214	1 742	961	811
	K. * *	Výsledek hospodaření před zdaněním	368	-20 326	-10 767	3 768	-26 626
	M. * *	Čistý obrat za účetní období	480 857	435 916	388 128	574 353	473 767